

REALIZAREA PLANULUI NAȚIONAL DE ACȚIUNI PENTRU IMPLEMENTAREA ACORDULUI DE ASOCIERE RM-UE 2017-2019

Semestrul I 2017

În vederea asigurării implementării cuprinzătoare a Acordului de Asociere RM-UE a fost aprobat Planul Național de Acțiuni pentru Implementarea Acordului de Asociere pentru anii 2017-2019 (Hotărîrea Guvernului nr. 1472 din 30.12.2016)

În conformitate cu prevederile Hotărîrii de Guvern a fost elaborat Raportul privind realizarea Planului Național de Acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere RM-UE (PNAAA) în I Semestru al anului 2017. Raportul reflectă principalele realizări și respectiv restanțele în îndeplinirea acțiunilor a căror termen de implementare l-a constituit I semestru al anului curent.

Informația detaliată privind realizarea fiecărei măsuri poate fi accesată pe platforma online de raportare PlanPro.

*Evaluarea cantitativă a nivelului de realizare a PNAAA pentru perioada de raportare indică implementarea acestuia în proporție de **60%**. Calculele efectuate au luat în considerație acțiunile cu termen stabilit, respectiv I semestru, precum și unele dintre acțiunile cu caracter continuu a căror indicatori de performanță au presupus acțiuni concrete cuantificabile în perioada de referință. Astfel, din totalul de 191 acțiuni, inclusiv cu caracter continuu au fost realizate 113 și nerealizate 78 (o acțiune este considerată realizată doar în cazul publicării actului normativ în Monitorul Oficial). Totodată, se constată că la data publicării raportului au fost realizate cu depășirea termenului scadent (30 iunie 2017), alte 17 acțiuni. Luarea în calcul a acțiunilor realizate cu depășirea termenului ridică rata de realizare a măsurilor prevăzute pentru primele 6 luni ale anului curent la 68%.*

CUPRINS

TITLUL II. DIALOG POLITIC ȘI REFORME, COOPERAREA ÎN DOMENIUL POLITICII EXTERNE ȘI DE SECURITATE	3
TITLUL III: JUSTIȚIE, LIBERTATE ȘI SECURITATE	6
TITLUL IV: COOPERARE ECONOMICĂ ȘI ALTE TIPURI DE COOPERARE SECTORIALĂ.....	8
TITLUL V COMERȚ ȘI ASPECTE LEGATE DE COMERȚ (DCFTA).....	24
TITLUL VI: ASISTENȚĂ FINANCIARĂ ȘI DISPOZIȚII ANTIFRAUDĂ ȘI DE CONTROL	31

TITLUL II. DIALOG POLITIC ȘI REFORME, COOPERAREA ÎN DOMENIUL POLITICII EXTERNE ȘI DE SECURITATE

Total acțiuni pentru semestrul I: 49 (dintre care 22 cu caracter continuu)

Numărul de acțiuni realizate: 30 (dintre care 21 cu caracter continuu)

Numărul de acțiuni nerealizate: 19

Nivelul de realizare a acțiunilor: 61,22%

Pe parcursul perioadei de raportare, au fost organizate un șir de întrevederi la nivel înalt întru menținerea și intensificarea *dialogului politic cu UE* inclusiv la nivelul Președintelui RM, Prim-ministrului RM (vizita Președintelui RM la Bruxelles, 6-8.02; 2 vizite de lucru ale PM la Bruxelles – 29.03-1.04 și respectiv 20-21.06).

La 30 martie curent, la Bruxelles, s-a desfășurat cea de-a III-a reuniune a Consiliului de Asociere RM-UE, în cadrul căreia au fost discutate rezultatele obținute de RM în implementarea prevederilor AA, precum și au fost identificate acțiunile prioritare menite să sporească avantajele implementării AA. Cu ocazia reuniunii RM a prezentat Raportul de sinteză a implementării Agendei de Asociere pentru perioada 2014-2016.

De asemenea, pe parcursul perioadei de referință, la Chișinău s-a desfășurat la 22 mai curent cea de-a IV-a reuniune a Comitetului Parlamentar de Asociere RM-UE.

Dintre cele 49 acțiuni (dintre care 22 sunt cu caracter continuu) din cadrul PNA AA planificate pentru a fi realizate pe parcursul semestrului I, au fost înregistrate 19 restanțe – *art.3 măsurile de implementare L2, SL.1, SL2; art.4 măsurile de implementare L2, SL2, L3, L4, L6, SL8, I15, L8, SL10, I20; art.7 măsurile de implementare L1, L2, L4; art.8 măsura de implementare I4; art.9 măsurile de implementare SL1, art.11, măsura de implementare L1* - dintre acestea 7 proiecte de acte legislative sunt în Parlament.

Pe dimensiunea *drepturilor omului*, a fost completat Titlul II din Constituția Republicii Moldova cu dispoziții privind Avocatul Poporului și aprobat de Guvern proiectul de lege de modificare și completare a unor acte legislative cu privire la salarizarea Ombudsmanului și a personalului Oficiului Avocatului Poporului.

În contextul elaborării unui nou document de politici în domeniul drepturilor omului (PNADO III), deși nu s-a reușit în termenul stabilit adoptarea acestuia, proiectul elaborat de Grupul de lucru instituit prin Ordinul Ministrului Justiției din 18.11.16 a fost consultat cu reprezentanții societății civile și expus consultărilor publice în luna iunie curent. Totodată, constituie restanță și adoptarea proiectului de act normativ privind crearea unui Consiliu național și a unui Secretariat permanent în vederea elaborării și evaluării documentelor de politici, raportării și monitorizării implementării recomandărilor internaționale în domeniul drepturilor omului, care la data scadentă a fost doar elaborat.

De asemenea, urmare adoptării Opiniei a IV-a a Comitetului Consultativ al CoE privind Convenția-cadru pentru protecția minorităților naționale documentul a fost consultat cu autoritățile publice și reprezentanții societății civile, iar comentariile prezentate au fost incluse în poziția consolidată a RM pe marginea concluziilor formulate în opinia a IV-a asupra Moldovei și remise Comitetului Consultativ la sfârșitul lunii ianuarie.

În procesul de elaborare a Planului de acțiuni pentru anii 2017-2020 de implementare a Strategiei de consolidare a relațiilor interetnice în RM pentru perioada 2017-2027 a fost atrasă expertiza națională și internațională, precum și organizate un șir de consultărilor publice în scopul îmbunătățirii proiectului. Proiectul final al Planului completat cu propunerile parvenite urmare consultărilor publice, va fi prezentat spre avizare finală Ministerului Justiției urmînd a fi adoptat după perioada stabilită în PNA.

În primul semestru al anului 2017, INJ a organizat un atelier de lucru privind standardele internaționale în domeniul combaterii torturii, tratamentului inuman sau degradant la care au fost instruiți 11 procurori și 5 judecătorilor în domeniul prevenirii torturii și relexelor tratamente. De asemenea, aspecte ale violenței domestice au fost abordate în cadrul cursurilor de perfecționare și specializare de scurtă durată, unde au fost instruiți 58 de angajați ai Inspectoratului General de Poliție.

În contextul *reformeii sistemului judiciar* și a legislației, pentru asigurarea bunei funcționări a sistemului instanțelor judecătorești a fost adoptată Hotărîrea Parlamentului nr. 21 din 03 martie 2017 pentru aprobarea Planului de construire a clădirilor noi și/sau de renovare a clădirilor existente.

A fost elaborat proiectul primului după înființarea instituției buget al Consiliului Superior al Procurorilor.

Totodată, la 31 mai curent, au fost aprobate de către Guvern Strategia de ordine și securitate publică și Strategia de reformare a Trupelor de Carabinieri pentru anii 2017-2020, precum și Planul de acțiuni privind implementarea acestora. De asemenea, la 23 martie și, respectiv, la 4 mai au fost aprobate prin ordinile MAI Regulamentul privind interoperabilitatea componentelor managementului operațional și Regulamentul cu privire la formarea profesională continuă a funcționarilor publici cu statut special din cadrul MAI.

În același context, deși a fost elaborat proiectul Legii cu privire la carabinieri, documentul nu a fost adoptat în termen - acesta urmează a fi transmis spre avizare internă, iar ulterior pentru consultări publice și aprobare.

Luînd în considerație că pe parcursul semestrului I, noua lege cu privire la Guvern¹ nu a fost adoptată, un șir de acte normative nu au putut fi aprobate, prevederile acestora fiind în corelare directă cu cele ale noii legi a Guvernului (art.4 măsurile de implementare L8, SL2, SL10).

În domeniul *Politicii de Securitate și Apărare Comună* a UE, pe parcursul perioadei de referință, în conformitate cu prevederile Legii privind participarea Republicii Moldova în misiunile și operațiunile internaționale, expertul RM în domeniul dreptului umanitar internațional și-a continuat activitatea în cadrul Misiunii UE de instruire militară și consiliere pentru forțele de apărare și de securitate din Mali, pe care a încheiat-o la 14 aprilie 2017.

De asemenea, reprezentanții instituțiilor naționale în domeniu au participat în cadrul reuniunii Panelului Parteneriatului Estic privind cooperarea în domeniul PSAC, dar și un șir de evenimente de instruire și formare în domeniu PSAC. În aprilie, la Chișinău a fost organizat un curs de reflecție în domeniul PSAC, iar pe marginea acestuia absolvenții cursurilor de instruire în domeniul PSAC s-au întrunit în cadrul unui seminar, la care au participat peste 60 de reprezentanți ai autorităților naționale din domeniul securității și apărării.

Pe parcursul perioadei de raportare, a continuat cooperarea și promovarea convergenței treptate în domeniul politicii externe și de securitate. În acest sens, RM s-a aliniat la 8 decizii PESC, iar în cadrul ONU, s-a aliniat poziției UE expuse în 82 declarații (discursuri). De asemenea, au fost coordonate 89 de alinieri ale RM la declarațiile UE pe subiecte de pe agenda OSCE în cadrul Consiliului Permanent și Forumul pentru cooperare în domeniul securității.

Totodată, urmare finalizării negocierilor privind Acordul UE-MD cu privire la procedurile de securitate pentru schimbul de informații clasificate, la 30 martie 2017, Acordul a fost semnat, demarînd negocierile pe marginea aranjamentelor de implementare a acestuia.

Totodată, din pachetul de legi promovat de SIS pe aceeași dimensiune, a fost adoptată în prima lectură legea privind *Concepția securității informaționale a Republicii Moldova*, rămînînd restante și alte trei

¹ Acțiunea a fost realizată cu depășirea termenului, prin adoptarea legii la 07.07.2017

legi înregistrate în Parlament în octombrie 2015 - *privind Serviciul Național de Informații al Republicii Moldova; cu privire la activitatea contrainformativă și activitatea informativă externă; precum și cea privind statutul ofițerului de informații și securitate.*

În vederea continuării cooperării cu partenerii în vederea controlului exportului de arme, tehnologii și echipamente militare, experții naționali au participat la vizita de studiu în Polonia privind controlul asupra exporturilor de arme. În perioada 28-29 iunie, la Chișinău a fost organizat seminarul regional privind Controlul exportului de arme, în cooperare cu Serviciul European de Acțiune Externă și Oficiul Federal German pentru Economie și Controlul Exporturilor (BAFA).

În perioada de referință, au fost întreprinse o serie de acțiuni pentru coordonarea poziției naționale pe marginea Termenilor de referință (TR) ai Proiectului regional privind managementul deșeurilor chimice, biologice, radiologice și nucleare, propus spre finanțare de UE, și anume organizarea a 2 ședințe cu experții naționali din instituțiile competente; participarea la Reuniunea regională a punctelor naționale de legătură pentru subiectele **CBRN** (or. Skopje, 15 februarie); completate 4 chestionare privind prioritățile la nivel național în contextul TR și prezentată lista echipamentului necesar, etc. De asemenea, reprezentanții autorităților RM au participat la 2 reuniuni anuale ale coordonatorilor naționali pentru problematica CBRN, organizate la 1) Skopje, 14 februarie 2017, reuniune regională a secretariatului Europei de est și sud-est, 2) la Bruxelles, 16-18 mai 2017, reuniune anuală generală a 8 Centre de excelență UE pentru CBRN, cumulată cu reuniunea regională a punctelor naționale de legătură din țările ESEE.

În același context, a fost elaborat un prim proiect al noii Strategia națională în domeniul neproliferării armelor de distrugere în masă și de atenuare a amenințărilor chimice, biologice, radiologice și nucleare, care a fost discutat la reuniunea reprezentanților instituțiilor naționale implicate în atenuarea riscurilor CBRN, organizată de MAEIE, la 19 ianuarie 2017. Cu toate că Strategia nu a fost adoptată în termenul stabilit, proiectul strategiei a fost prezentat spre consultare și eventuale recomandări partenerilor externi de dezvoltare.

În domeniul **combaterii terorismului**, la 23 iunie curent a fost adoptată Legea cu privire la prevenirea și combaterea terorismului. În vederea implementării prevederilor Protocolului adițional la Convenția Consiliului Europei privind prevenirea terorismului, a fost elaborat proiectul Legii privind modificarea și completarea unor acte legislative (Codul penal, Codul de procedură penală) nr. 366 din 13.09.2016, adoptat de Parlament la data de 23.06.2017. În același context, a fost elaborat setul de materiale necesare pentru lansarea negocierilor proiectului Acordului privind schimbul de informații în cadrul Comunității Statelor Independente în domeniul luptei cu terorismul și alte forme de manifestare violentă a extremismului, precum și cu finanțarea acestora.

În continuarea negocierilor în cadrul tuturor platformelor de dialog pentru reglementarea transnistreană (5+2, 1+1, grupuri de lucru sectoriale), orientate spre obținerea unor rezultate concrete pe toate cele trei coșuri ale agendei de negocieri, inițierea discuțiilor pe aspectele instituționale, politice și de securitate, precum și determinarea unui statut juridic special al regiunii cu respectarea suveranității și integrității teritoriale a Republicii Moldova în cadrul frontierelor sale internațional recunoscute, nu s-a reușit organizarea unei reuniuni în format „5+2”. Totodată, pe parcursul perioadei de referință au avut loc 3 întâlniri ale reprezentanților politici în procesul de negocieri pentru reglementarea transnistreană din partea Chișinăului și Tiraspolului (07 februarie, 14 martie, 25 mai) și 18 ședințe ale grupurilor de lucru sectoriale pentru consolidarea măsurilor de încredere între ambele maluri ale Nistrului.

De asemenea, pe parcursul semestrului I au fost elaborate și adoptate 3 acte normative și anume Hotărârea Guvernului cu nr.83 din 20.02.2017 prin care a fost reglementată procedura de plasare sub regim vamal de import și de înmatriculare a autovehiculelor cu plăcuțe eliberate în unitățile administrativ-teritoriale din stânga Nistrului și mun.Bender; Hotărârea de Guvern nr.398 din 05 iunie 2017 prin care s-a majorat de la 300 euro la 800 euro limita neimpozabilă a valorii mărfurilor importate în țară de către persoanele fizice și care nu sunt destinate activității comerciale sau de producție; Hotărârea de Guvern nr.480 din 28 iunie 2017 fiind prelungit până la data de 31 decembrie

2017 termenul de vămuire la postul vamal „Bender 2” a produselor petroliere introduse prin punctul de trecere a frontierei „Novosavițkaia–Cuciurgan”.

În perioada de referință, au avut loc 2 reuniuni (3.04 și 27.06) ale Consiliului Consultativ al **Misiunii UE de asistență la frontieră în RM și Ucraina** (EUBAM), în cadrul cărora au fost abordate subiectele - extinderea mandatului EUBAM (care se încheie la 30 noiembrie 2017) pentru o nouă fază de 2 ani și necesitatea păstrării, în cadrul noului mandat al EUBAM a instrumentelor de asistență la frontieră pe întreaga porțiune a frontierei RM-Ucraina, cu accent deosebit pe segmentul transnistrean. În cadrul reuniunii din 27 iunie s-a decis extinderea mandatului EUBAM, precum și stabilite cele trei obiective principale pe care se va baza noul mandat - problema transnistreană, Managementul Integrat al Frontierei pe întreaga porțiune a frontierei moldo-ucrainene și combaterea criminalității transfrontaliere, de asemenea pe toată porțiunea frontierei moldo-ucrainene.

Întru îmbunătățirea managementului integrat al frontierei prin intermediul controlului în comun la frontieră și al schimbului de informații referitor la frontiera moldo – ucraineană, au fost definitivate și aprobate actele organizatorico-tehnice pentru demararea controlului în comun, etapizat, în punctul de trecere „Pervomaisc – Cuciurgan”. Odată cu semnarea acestor documente a fost stabilită data de 17 iulie pentru demararea controlului în comun la punctul de trecere nominalizat.

TITLUL III: JUSTIȚIE, LIBERTATE ȘI SECURITATE

Total acțiuni pentru semestrul I: 20

Realizate: 4

Nerealizate: 16 (art. 12 alin. (1) L1, L5, L6; art. 12 alin. (2) L1; art. 16 alin. (1) lit. (a) SL1, II; art. 16 alin. (1) lit. (e) L1, L2, L3, SL1; art. 17, alin. (1) SL2, II; art. 18 alin. (1) L1, SL2; art.18 alin. (2) SL1, SL2)

Nivelul de realizare: 20%

În domeniul **asigurării supremației legii** s-au acumulat un șir de restanțe în perfecționarea cadrului legislativ:

- a) modificările la Constituția RM privind sistemul judecătoresc (termenul inițial de numire a judecătorilor, selectarea judecătorilor Curții Supreme de Justiție, rolul și componența Consiliului Superior al Magistraturii) - Proiectul a fost adoptat de către Parlament în prima lectură la 13.04.2017, dar ulterior a fost declarat nul, deoarece a expirat termenul de 1 an rezervat pentru adoptarea acestuia. Ministerul Justiției a reluat promovarea proiectului și la 6.06.2017 l-a transmis pentru avizare.
- b) modificările și completările la cadrul legal pentru consolidarea capacităților funcționale ale Consiliului Superior al Magistraturii și Inspecției Judiciare și aducerea în concordanță cu recomandările Comisiei de la Veneția a legislației referitoare la răspunderea disciplinară a judecătorilor - Proiectul este în proces de elaborare de către Ministerul Justiției.
- c) modificările și completările la Codul de procedură civilă pentru diminuarea duratei proceselor de judecată prin simplificarea procedurilor - Proiectul se definitivează de către Ministerul Justiției în baza avizelor recepționate de la instituțiile de resort.

În contextul pregătirilor pentru lansarea procedurii de recunoaștere de către Comisia Europeană a nivelului adecvat de **protecție a datelor cu caracter personal** în RM, pe data de 26.06.2017 a avut loc o întrevedere între Directorul Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal și Președintele Grupului de Lucru al Articolului 29. Întrevederea a fost dedicată identificării etapelor de aderare a RM la grupul dat în calitate de observator. S-a decis că cerea de aderare va fi examinată la următoarea reuniune a grupului, preconizată pentru luna octombrie 2017.

În ceea ce ține de **migrație și azil**, a fost perfecționate prevederile cadrului normativ privind facilitarea documentării străinilor (Hotărârea Guvernului nr. 424 din 12.06.2017) și condițiile de recepție a solicitanților de azil (Hotărârea Guvernului nr. 451 din 19.06.2017), cea de a două acțiune fiind realizată cu jumătate de an înainte de termen.

Printre principalele realizări în domeniul **gestionării frontierelor** se numără următoarele:

- a) la 13.02.2017 a fost semnat Protocolul între Departamentul Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne al RM și Serviciul Vamal al RM și Administrația Serviciului Grăniceresc de Stat al Ucrainei și Serviciul Fiscal de Stat al Ucrainei privind punctele de contact la frontiera de stat moldo-ucraineană.
- b) la 11.04.2017 a fost încheiat acordul între Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor și Departamentul Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne pentru utilizarea Directoriului național al cheilor publice.
- c) la 13.04.2017 și 30.06.2017 între Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor, Departamentul Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne și Serviciul Vamal au fost stabilite aranjamentele pentru implementarea serviciilor de recunoaștere facială.

Printre cele mai importante evoluții la capitolul **prevenirii și combaterii crimei organizate** se numără aprobarea de către Ministerul Afacerilor Interne pe data de 14.06.2017 a Conceptul de activitate polițienească bazată pe informații Intelligence-led policing, precum și de către Procuratura Generală, Ministerul Afacerilor Interne, Serviciul de Informații și Securitate, Centrul Național Anticorupție, Serviciul Vamal și Departamentul Instituțiilor Penitenciare al Ministerului Justiției pe data de 23.06.2017 a Regulamentului de funcționare al Consiliului operațional-executiv al Consiliului Național de Coordonare a activității de prevenire și combatere a criminalității organizate.

Cele mai importante realizări în domeniul **prevenirii și combaterii corupției** constituie dezvoltarea conceptuală a cadrului legislativ și de politici prin Legea integrității nr. 82 din 25.05.2017 și Strategia națională de integritate și anticorupție pentru anii 2017 – 2020 (Hotărârea Parlamentului nr. 56 din 30.03.2017).

Publicarea întârziată a Legii integrității², a adus la tergiversarea promovării modificărilor și completărilor aferente legii respective la mai multe acte legislative și acte subordonate legii.

Adoptarea modificărilor și completărilor la legislația națională privind sancțiunile demotivante pentru acte de corupție, acte asimilate corupției, conexe actelor de corupție și celor asimilate corupției, fapte coruptibile și pentru infracțiuni privind spălarea banilor și finanțarea terorismului, precum și a Legii cu privire la denunțarea corupției și protecția avertizorilor de integritate reprezintă încă două restanțe importante în domeniu. Primul din proiectele a fost înregistrat în Parlament încă la 15.06.2016 cu nr. 268, dar ulterior a fost restituit Centrului Național Anticorupție pentru definitivare, iar cel de-al doilea se află la etapa de avizare și consultare publică.

Principala restanță în domeniul **prevenirii și combaterii traficului de ființe umane** o reprezintă adoptarea Strategiei naționale pentru prevenirea și combaterea traficului de ființe umane 2017-2022 și a Planului de acțiuni pentru anii 2017 - 2019. Proiectul Strategiei și a Planului de acțiuni a fost supus exercițiilor de consultări publice și avizare în 2 etape.

Având în vedere publicarea Raportului Departamentului de Stat al SUA privind situația traficului de persoane, ediția 2017, care evidențiază inclusiv lacunele în domeniul combaterii fenomenului respectiv în RM, precum și întârzierea în promovarea proiectului Strategiei naționale pentru prevenirea și combaterea traficului de ființe umane 2017 - 2022, s-a luat decizia de elaborare a unui set de măsuri privind realizarea acțiunilor prioritare în domeniul până la sfârșitul anului 2017. Acest set de măsuri, supus la fel consultării cu instituțiile publice și partenerii de dezvoltare, va defini acțiunile prioritare necesare redresării situației în domeniu și va servi drept instrument de monitorizare a implementării politicilor tematice pe parcursul anului 2017. În context, a fost propusă modificarea perioadei de implementare a Strategiei: 2018 - 2023 în loc de 2017 - 2022 și a Planului de acțiuni: 2018 - 2020 în loc de 2017 - 2019. Proiectul Strategiei și a Planului de acțiuni va fi promovat prin intermediul Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene după finalizarea reformei Guvernului.

² Legea a fost publicată la 7.07.2017.

O altă restanță o constituie realizarea Studiului cu privire la evaluarea implementării Strategiei Sistemului național de referire pentru protecția și asistența victimelor și potențialelor victime ale traficului de ființe umane pentru anii 2009 - 2016

În ceea ce ține de **lupta împotriva drogurilor ilicite**, durează mai mult decât s-a planificat a) adoptarea Planului național de acțiuni antidrog pentru anii 2017 - 2018, proiectul căruia a fost examinat de către Comisia Națională Antidrog și actualmente parcurge etapa de avizare, și b) instituirea Comitetului de reprezentanți ai Comisiei Naționale Antidrog, decizia Comisiei Naționale Antidrog la subiect fiind luată la 25.04.2017, în prezent fiind în desfășurare procesul de elaborare a modificărilor la cadrul legal, inclusiv a Ordinului comun de aprobare a componenței și Regulamentului de activitate a Comitetului de reprezentanți.

Principala restanță în domeniul **prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului** o constituie adoptarea unei legi noi în domeniu, care urmează să transpună în legislația națională prevederile directivelor UE 2005/60 și 2006/70 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor și finanțării terorismului, precum și ale recomandărilor Grupului de Acțiune Financiară Internațională în domeniul spălării banilor. Proiectul de lege respectiv a fost aprobat de către Parlament în prima lectură la 30.03.2017.

Din întârzierea în adoptarea legii noi cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului derivă și întârzierea în adoptarea actelor subordonate legii, care urmează să precizeze mai multe aspecte ale aplicării acesteia, inclusiv procedura de obținere și prelucrare a informațiilor de interes.

A fost consolidat cadrul legislativ pentru **combaterea terorismului** prin operarea unui șir de modificări în Codul penal și Codul de procedură penală (Legea nr. 119 din 23.06.2017).

În contextul **cooperării judiciare** din 12.04.2017 se implementează noul sistem de schimb de date între Procuratura Generală, în calitate de punctul național de contact și Eurojust prin intermediul poștei electronice securizate, pusă la dispoziție de către agenția respectivă a UE.

TITLUL IV: COOPERARE ECONOMICĂ ȘI ALTE TIPURI DE COOPERARE SECTORIALĂ

Total acțiuni pentru semestrul I: 63(dintre care 8 cu caracter continuu)

Numărul de acțiuni realizate: 33

Realizate cu depășirea termenului: 7

Numărul de acțiuni nerealizate: 30

Realizate înainte de termen: 2

Rata de implementare: 52%

Reforma administrației publice

(a se vedea suplimentar Titlul II art.4.d)

În perioada de referință a fost atins un progres major în procesul de reformare a administrației publice, la nivel central fundamentată de Strategia de reformă a administrației publice, și respectiv Planul de acțiuni pentru implementarea acesteia în 2016-2018 aprobate în 2016.

În data de 11.01.2017 prin Hotărârea Guvernului nr. 18 a fost aprobată constituirea Centrului de Implementare a Reformelor (CIR), care monitorizează și sprijină realizarea Planului de Acțiuni pentru RAP, inclusiv prin administrarea proceselor de implementare a reformelor în toate sectoarele. Pentru fiecare sarcină în parte au fost create grupuri de experți, pornind de la specificul instituțional.

În perioada de referință a fost elaborată și supusă procedurii de avizare noua lege cu privire la Guvern care prevede un șir de modificări conceptuale în funcționarea autorităților executive, inclusiv privind

componenta nemijlocită a Guvernului, dar și elemente noi în structura autorităților publice centrale, în corespundere cu obiectivele Strategiei RAP.³

Un alt aspect al reformei vizează și eficientizarea activității agențiilor prestatoare de servicii publice. La 22 mai Guvernul a aprobat crearea Agenției Servicii Publice (HG 314), care a preluat atribuțiile a 5 structuri (ÎS CRIS Registru, ÎS Camera Înregistrării de Stat, ÎS Cadastru, Serviciul Stare Civilă și Camera de Licențiere). Agenția are misiunea de a coordona și organiza activitățile orientate spre asigurarea implementării politicilor publice în domeniile de competență). La sfârșitul lunii iunie a fost lansat concursul pentru selectarea Directorului⁴.

Dialogul economic

Total acțiuni pentru sem I: 2 cu caracter continuu

Realizate: 2

A fost asigurat un dialog continuu cu UE pe dimensiunea de cooperare economică, ce s-a materializat prin desfășurarea la 3 mai 2017, la Bruxelles a celei de a 3-a reuniuni a cluster-ului I din cadrul Subcomitetului pentru Cooperare Economică și Sectorială, privind dialogul economic, managementul finanțelor publice, statistică, servicii financiare, clauze de control și anti-fraudă (cluster I). Au fost examinate progresele RM în realizarea acțiunilor și angajamentelor asumate în cadrul Acordului de Asociere și necesitățile conexe de asistență tehnică. A avut loc un schimb de informații privind **situația macro-economică** înregistrată atât în UE, cât și în RM, menționându-se inclusiv:

- Creșterea produsului intern brut în 2016, PIB majorându-se cu 4,1% față de anul precedent și însumând 134,5 mlrd de lei;
- Descreșterea transferurilor bănești din afara țării, volumul remitențelor fiind de 20% în raport cu PIB, în descreștere comparativ cu a. 2015.
- Creșterea pronunțată a datoriei de stat a căreia sumă totală (internă și externă) constituie cca 51,9 mlrd de lei, în creștere cu 49% față de a.2016;
- Structura veniturilor la bugetul de stat pentru 2016: 64% provin din taxe, 29% contribuții sociale, 3% granturi oferite de partenerii de dezvoltare (dintre acestea 69% sunt oferite sub formă de suport bugetar, restul de 31% granturi oferite prin intermediul proiectelor.

Dreptul societăților comerciale, contabilitate și audit și guvernanză corporativă

Total acțiuni pentru sem I:2

Realizat: 1

Nerealizat: 1

În domeniul dat au fost realizate mai multe acțiuni premergătoare angajamentelor ce revin pentru Trimestrul III-IV 2017, care prevăd modificarea cadrului legislativ național în domeniu. Astfel, proiectul legii contabilității a fost aprobat *prin Hotărîrea Guvernului nr.457 din 21.06.2017*⁵ ..

Proiectul de lege privind auditul situațiilor financiare a fost elaborat și avizat. În noua lege au fost actualizate criteriile de clasificare pe categorii a entităților și grupurilor (micro, mici, mijlocii și mari), redefinite entitățile de interes public și precizate cerințele contabile și de raportare financiară pentru acestea. În domeniul de aplicare au fost introduse reprezentanțele permanente ale entităților nerezidente și persoanele fizice care desfășoară activitate independentă. Totodată, au fost excluse instituțiile publice, finanțate de la buget, a căror contabilitate și raportare financiară va fi reglementată prin Legea finanțelor publice. Noua lege va fi valabilă și pentru persoanele care activează în sectorul de justiție: avocați, notari, executori judecătorești, mediatori sau administratori autorizați.

De asemenea, proiectul de lege prevede aplicarea a trei seturi de situații financiare (prescurtate, simplificate, complete), în funcție de categoria și necesitățile informaționale ale entităților care aplică Standardele Naționale de Contabilitate. Documentul conține și noutăți vizând publicarea situațiilor financiare individuale, a raportului conducerii și a raportului auditorului, care urmează a fi expediate

³ Acțiunea a fost realizată cu depășirea termenului, prin adoptarea legii la 07.07.2017 MO nr.252 din 19.07.2017

⁴ Rezultatele concursului au fost făcute publice pe 17.07.2017

⁵ Adoptat de către Parlament în I lectură la data de 13.07.17

prin poșta electronică sau încărcate în sistemul Depozitarului public al situațiilor financiare. Mai mult, va fi obligatorie publicarea acestor documente pe pagina web a entității devenind astfel accesibile mai multor utilizatori de informație.

O restanță la capitolul dat vizează digitalizarea bazei de date a Camerei Înregistrării de Stat pentru a permite depunerea, menținerea și obținerea informațiilor în conformitate cu cerințele art.2 și 3 din Directiva 2009/101/CE înregistrată din cauza neidentificării resurselor financiare.

Ocuparea forței de muncă, politică socială și egalitate de șanse

Total acțiuni pentru sem I:2

Realizat: 1

Realizat cu depășirea termenului: 1

În perioada de referință a fost implementată Strategia privind ocuparea forței de muncă, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1473 din 30 decembrie 2016 care are drept obiectiv creșterea nivelului de ocupare formală bazată pe competitivitate economică, competențe și calificări adecvate, în condiții de dezvoltare durabilă și incluzivă. În acest sens a fost aprobat Planul anual de acțiuni pentru ocuparea forței de muncă pentru anul 2017.

Hotărârea de Guvern nr. 259 din 28.04.2017 pentru aprobarea Strategiei pentru asigurarea egalității între femei și bărbați în Republica Moldova 2017-2021 este o altă realizare în domeniu. Scopul strategiei constă în abilitarea femeilor și realizarea de facto a egalității între femei și bărbați în Republica Moldova. În acest sens, documentul are la bază 5 obiective: asigurarea abordării complexe a egalității între femei și bărbați, fortificarea mecanismului instituțional de asigurare a egalității între femei și bărbați, combaterea stereotipurilor în societatea și promovarea comunicării non-violente, promovarea egalității de gen în sectorul de securitate și apărare și integrarea bugetării sensibile la dimensiunea de gen în procesul de planificare financiară.

Având în vedere prioritatea de țară pentru inițierea și negocierea acordurilor bilaterale în domeniul migrației de muncă cu statele de destinație a lucrătorilor migranți, menționăm desfășurarea negocierilor moldo-letone (6-9 iunie curent, Riga) pe marginea proiectului Acordului dintre Republica Moldova și Republica Letonia în domeniul securității sociale. În cadrul negocierilor au fost discutate textele Acordului de implementare și Aranjamentului Administrativ, documente care stabilesc procedura de acordare, transfer și plată a pensiilor de către ambele state.

O nouă rundă de negocieri cu Republica Federală Germania pe marginea Înțelegerii administrative s-a desfășurat în perioada 22-24 mai 2017, la Würzburg. Înțelegerea administrativă reprezintă un tratat de implementare a Acordului dintre Republica Moldova și Republica Federală Germania privind securitatea socială, semnat la Chișinău, la 12 ianuarie 2017. Acesta oferă posibilitate moldovenilor aflați la muncă în Germania să-și realizeze dreptul la pensie în acest stat, dar și să fie asigurați cu prestații de asigurări sociale în cazul producerii unui accident de muncă sau survenirii unei boli profesionale.

Eforturi sunt depuse pentru armonizarea Codului muncii la acquis-ul comunitar, fiind aprobate în Guvern la 30 mai 2017 amendamentele la Codul muncii în corespundere cu angajamentele ce derivă din următoarele acte UE : Directiva 97/81/CE, 2001/23/CE și 2002/14/CE, toate cu termen de aplicare conform AA – septembrie 2017⁶.

Protecția consumatorilor

Prin intermediul cooperării continue cu partenerii din UE a fost asigurat un nivel înalt de protecție a consumatorilor pentru a se ajunge la compatibilitatea dintre sistemele de protecție a acestora.

În vederea ajustării cadrului normativ la cel al UE, Guvernul a aprobat la 6 martie Hotărârea nr-129 privind proiectul legii privind informarea consumatorului cu privire la produsele alimentare.

⁶ Adoptate de Parlament în lectură finală la 20 iulie 2017

Planul de Acțiuni al Agenției pentru Protecția Consumatorilor pentru 2017, precum și cel de instruire au fost aprobate în martie. <http://consumator.gov.md/lib.php?l=ro&idc=134>

Statistici

Total acțiuni pentru sem I:8 (dintre care acțiuni cu caracter continuu sau periodic - 2)

Realizat: 7

Realizat cu depășirea termenului: 1

O acțiune importantă rămasă restantă din PNA AA 2014-2016 care a fost realizată pe parcursul semestrului I este aprobarea legii cu privire la statistica oficială: Legea cu privire la statistica oficială nr. 93 din 26.05.2017 elaborată în baza **Regulamentului 223/2009** (CE) privind statistica comunitară și a legii generice privind statistica oficială pentru țările Europei de Est, Caucaz și Asia Centrală (GLOS).

De asemenea, au fost publicate rezultatele finale ale recensământului populației și locuințelor din 2014(http://www.statistica.md/public/files/Recensamint/Recensamint_pop_2014/Rezultate/Nota_informativa_RPL_2014.pdf), dar și proiectate hărțile tematice (<http://www.statistica.md/pageview.php?l=ro&idc=479>).

În primul semestru al anului 2017 au fost actualizate metadatele Standardului special de diseminare a datelor (SDDS).

Caietul de sarcini pentru crearea softului de preluare, verificare, procesare, validare și extragere a datelor statistice energetice a fost elaborat în termen.

Totodată, conform celor agreeate și cu sprijinul asistenței din partea UE, a fost elaborat și consultat proiectul Nomenclatorului unităților teritoriale de statistică al Republicii Moldova, care transpune **Regulamentul 1059/2003/CE**⁷.

În contextul implementării ediției a VI-a a metodologiei de elaborare a conturilor internaționale macroeconomice:

a) în vederea revizuirii surselor și elaborării indicatorilor:

- s-au organizat două ședințe de lucru cu participarea Băncii Naționale a Moldovei, Biroului Național de Statistică și Serviciului Vamal în scopul extinderii structurii datelor statistice aferente comerțului exterior cu mărfuri, preluate de către BNM de la BNS și efectuării de către SV, la solicitarea BNM și cu asistența metodologică a acesteia, a unei cercetări-pilot de elaborare a indicatorilor import FOB și servicii de transportare și asigurare pe grupe de mărfuri în profil geografic;
- a fost inițiat caietul de sarcini pentru automatizarea recalculului îmbunătățit (la rata zilei și prețul unitar facturat) a *serviciilor de prelucrare* conform înregistrărilor statisticii vamale în baza informației suplimentare solicitate (se preconizează implementarea integrală pe parcursul anului 2017);
- au fost testate comparativ trei modele de estimare a *creditelor comerciale*, îmbunătățită metoda de estimare a creditelor comerciale prin suplimentarea cu estimarea lor din servicii;
- au fost elaborați indicatorii *datoriei externe private* conform principiului scadenței reziduale pentru situațiile la 31.12.2016 și 31.03.2017;
- au fost elaborați indicatorii lunari estimativi ai *valutei și depozitelor* altor sectoare pentru perioada 2013-2016 și trimestrul I 2017;
- a fost elaborată prezentarea standard desfășurată (credit – debit) a balanței de plăți a statului conform MBP6;
- a fost elaborată prezentarea geografică extinsă a indicatorilor transferurilor persoanelor fizice din străinătate prin bănci licențiate (3 zone – CSI, UE, restul lumii și top-10 țări);
- a fost îmbunătățită prezentarea Comentariilor analitice la Conturile internaționale prin includerea prezentării în 3 limbi a tuturor tabelelor și diagramelor analitice în scopul extinderii accesului prompt la statistica sectorului extern;

⁷ Aprobare de Guvern la 19.07.2017

- a fost asigurat accesul la toate anexele la comentariile analitice în format .xls pentru a facilita utilizarea indicatorilor conturilor internaționale.

În contextul elaborării unui *nou Sistem Informațional aferent conturilor internaționale ale Republicii Moldova (MBP6, FMI 2009)*:

- a fost testată interfața de introducere manuală a datelor în Sistemului Informatic Balanța de Plăți, Poziția Investițională Internațională și Datoria Externă (SIBID), și anume: echivalentele valutare în diferite valute, rata de calcul al echivalentului separat pentru credit și debit, unitățile de măsură, interfața de lucru pentru compilator și modulul de administrare, testate activitățile de înlăturare a neajunsurilor depistate anterior;

Gestionarea finanțelor publice: politica bugetară, controlul intern, inspecția financiară și auditul extern

Total acțiuni pentru sem I:4

Realizat: 2

Nerealizat: 2 (art. 49 L1, L2)

În perioada de referință au fost depuse eforturi în vederea elaborării Cadrului bugetar pe termen mediu (CBTM) pe anii 2018-2020. Documentul reprezintă o actualizare a CBTM 2017-2019, cu extinderea prognozelor și analizei pentru anul 2020 și a fost elaborat cu respectarea indicatorilor țintă și a angajamentelor asumate în Memorandumul cu FMI și față de alți parteneri de dezvoltare⁸.

Potrivit proiectului, obiectivul principal îl reprezintă în continuare implementarea reformelor structurale, consolidarea finanțelor publice și a stabilității financiare, eficientizarea utilizării resurselor bugetare și redirecționarea mijloacelor existente către programele de importanță majoră. Totodată, au fost identificate măsuri suplimentare de politici/proiecte care fac parte din agenda de reforme a Guvernului, printre care majorarea unor norme salariale și implementarea unor proiecte prioritare finanțate din surse externe recreditate întreprinderilor de stat.

Raportul anual privind realizarea Planului de acțiuni privind implementarea Strategiei managementului finanțelor publice pe anul 2016 a fost elaborat și plasat pe site-ul Ministerului Finanțelor http://mf.gov.md/sites/default/files/raport_de_realizare_2016.pdf

Proiectul de lege privind Inspectoratul Financiar de Stat a fost elaborat și urmează a fi ajustat în vederea asigurării corespunderii Concepțului reformei administrației publice.

Proiectul legii privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi a fost înregistrat în calitate de inițiativă legislativă cu nr. 12 din 01.02.2017 și votat în prima lectură la data de 30.06.2017. Proiectul legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea nr. 48 din 22.03.2012 privind sistemul de salarizare a funcționarilor publice-art. 6, Legea cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar - Capitolul III, art. 83, anexa nr. 3, anexa nr. 15) a fost înregistrat în calitate de inițiativă legislativă cu nr. 13 din 01.02.2017.

În perioada 4-11 aprilie 2017 a fost desfășurat cursul de instruire a formatorilor (125 de persoane) cu privire la monitorizarea și evaluarea bugetelor pe programe. Instruirea a fost realizată cu suportul programului „Finanțele publice pentru dezvoltare”, finanțat de Ministerul Finanțelor a Slovaciei și implementat de Centrul regional PNUD pentru Europa și CSI. Training-urile au avut loc și la Curtea de Conturi, unde circa 90 de persoane (56 % din totalul angajaților) au fost instruite despre aplicarea ISSAI.

La data de 16 februarie 2017, Curtea de Conturi a găzduit ședința a 45-a a Consiliului de Guvernare EUROSAI (ședință extraordinară). La ședință au participat 8 delegații membri ai Consiliului de Guvernare (CG): Olanda, Spania, Turcia, Finlanda, Belgia, Portugalia, Moldova, Curtea Europeană de Conturi, precum și delegațiile a doi observatori ai CG: Austria și Polonia.

⁸ Aprobare de Guvern la 26.07.2017

La nivelul administrației publice centrale sunt create 21 de subdiviziuni de audit intern (în care activează 33 auditori) dintre care 3 subdiviziuni de audit intern nu sunt funcționale. 25 APL de nivelul II dispun de subdiviziuni de audit intern (în care activează 26 auditori interni) dintre care 10 subdiviziuni nu sunt funcționale.

Fiscalitate

Total acțiuni pentru sem I:1

Realizat: 1

Proiectul de lege privind Serviciul Fiscal de Stat a fost aprobat prin Legea nr. 281 din 16.12.2016 cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative (politica fiscală și vamală pentru anul 2017), care a intrat în vigoare la 01.01.2017. În acest context, în scopul modificării legislației pentru armonizarea cu legea Serviciului Fiscal de Stat au fost întreprinse:

- Aprobarea Hotărârii de Guvern nr. 395 din 05.06.2017 ce prevede instituirea regulamentului de activitate a Serviciului Fiscal de Stat.
- Elaborarea proiectului Hotărârii de Guvern de modificare a unor acte normative în vederea aducerii lor în corespundere cu legea Serviciului Fiscal de Stat transmis Guvernului spre aprobare⁹.
- Elaborarea proiectului de lege privind modificarea unor acte legislative în vederea aducerii lor în corespundere cu Codul Fiscal. Proiectul urmează a fi transmis Guvernului pentru aprobare.

În vederea armonizării și alinierii politicii și legislației naționale privind domeniul fiscal și vamal la legislația UE și pentru implementarea celor mai bune practice comunitare a fost remis și plasat pe pagina web al Ministerului Finanțelor, spre examinare și coordonare cu autoritățile publice centrale și părților interesate, setul de materiale ce vizează proiectul politicii fiscale și vamale pentru anul 2018 și perfecționarea legislației fiscale și vamale care poate fi accesat la adresa http://old.mf.gov.md/fisc_vama

La 01.04.2017 a intrat în vigoare Legea nr. 281 din 16.12.2016 cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative (privind realizarea politicii fiscale și vamale pentru anul 2017), care prevede că Serviciul Fiscal de Stat - activează ca o persoană juridică unică. Respectiv, în vederea ajustării cadrului legislativ și normativ urmare a unificării organelor fiscale într-o singură persoană juridică – SFS au fost elaborate și aprobate de către Guvern proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative Hotărârea cu privire la aprobarea modificărilor și completărilor ce se operează în unele hotărâri ale Guvernului HG nr.522 din 06.07.2017.

Regulamentul privind organizarea și funcționarea Serviciului Fiscal de Stat a fost aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 395 din 5 iunie 2017.

Ca parte componentă a proiectului de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (în vederea realizării politicii fiscale și vamale pentru anul 2018), au fost elaborate propuneri de modificare și completare a Titlului IV din Codul fiscal, Legii cu privire la fabricarea și circulația alcoolului etilic și a producției alcoolice nr. 1100-XIV din 30.06.2000, Legii privind controlul tutunului nr. 278-XVI din 14.12.2007 și Legii viei și vinului nr. 57-XVI din 10.03.2006, în contextul alinierii parțiale la:

- Directiva 2011/64/UE a Consiliului din 21.06.2011 privind structura și ratele accizelor aplicate tutunului prelucrat;
- Directiva 92/83/CEE a Consiliului din 19.10.1992 privind armonizarea structurilor accizelor la alcool și băuturi alcoolice;
- Directiva 2003/96/CE a Consiliului din 27.10.2003 privind restructurarea cadrului comunitar de impozitare a produselor energetice și a electricității;
- Directiva 2008/118/CE a Consiliului din 16.12.2008 privind regimul general al accizelor și de abrogare a Directivei 92/12/CEE;

⁹ Aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.522 din 06.07.2017

- Directiva 2007/74/CE a Consiliului din 20.12.2007 privind scutirea de taxa pe valoare adăugată și de accize pentru bunurile importate de către persoanele care călătoresc din țări terțe.

Servicii financiare

Raportarea se regăsește în Titlul V, capitolul 6

Pe parcursul semestrului I, 2017 au fost întreprinse următoarele acțiuni în vederea constituirii Depozitarului central unic al valorilor mobiliare:

- Aprobarea Legii nr. 58 din 06.04.2017 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, în vederea aducerii acestora în conformitate cu Legea nr.234 din 03.10.2016 cu privire la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare.
- Inițierea procedurii de achiziționare prin licitație deschisă a soluției software pentru Depozitarul Central Unic al valorilor mobiliare, serviciilor de implementare aferente, precum și serviciilor de garanție (mentenanță și suport) prin publicarea anunțului de participare în Buletinul achizițiilor publice nr. 49/2017 din 20.06.2017.

A fost finalizat cu succes proiectul Twinning „Consolidarea capacității Băncii Naționale a Moldovei în domeniul reglementării și supravegherii bancare în contextul cerințelor Uniunii Europene”, lansat la 30 iunie 2015 și implementat timp de doi ani de către Banca Națională a Moldovei, împreună cu consorțiul format din Banca Națională a României (BNR) și De Nederlandsche Bank (DNB), Proiectul și-a propus să sprijine Banca Națională a Moldovei (BNM) în procesul de consolidare a cadrului de supraveghere prudentială și creșterea capacității BNM în acest domeniu prin armonizarea cu standardele băncilor centrale din UE. De asemenea, proiectul a avut ca obiectiv îmbunătățirea legislației bancare, orientate spre afirmarea unui sector bancar solid și competitiv. În cadrul proiectului Twinning a fost elaborat proiectul Legii privind activitatea băncilor (anterior denumită legea privind accesul la activitatea societăților de credit și supravegherea prudentială a societăților de credit și a societăților de investiții) care la data de 23 iunie 2017 a fost aprobat de Guvern.

În primul semestru al anului, urmare a adoptării la data de 4 octombrie 2016 a Legii privind redresarea și rezoluția băncilor nr. 232 din 03.10.2016, în conformitate cu art. 9 din lege, BNM a solicitat băncilor elaborarea și menținerea unui plan de redresare care să prevadă măsurile ce trebuie luate de către acestea pentru a-și restabili poziția financiară în cazul deteriorării semnificative a acesteia. Totodată, în scopul facilitării elaborării planului de redresare, a fost elaborat și remis băncilor Ghidul privind elaborarea planului de redresare, care conține informații detaliate despre toate aspectele necesare a fi incluse în plan. Astfel că, BNM a recepționat planurile de redresare elaborate și aprobate de către bănci, care sunt verificate în condițiile Legii privind redresarea și rezoluția băncilor.

În conformitate cu prevederile Legii privind redresarea și rezoluția băncilor nr. 232 din 03.10.2016, urmează a fi creată autoritatea macroprudentială la nivel național. În acest sens, a fost elaborat un proiect de lege cu privire la Comitetul pentru politici macroprudenciale. Proiectul stabilește cadrul, obligațiunile și responsabilitățile Comitetului în vederea reducerii riscurilor care amenință stabilitatea financiară la nivel de sistem și comunicării politicilor întreprinse.

BNM a semnat contractul de achiziționare prin procedura de Licitație publică a soluției pentru eficientizarea procesului de licențiere, autorizare și notificare, bazată pe platforma Microsoft Dynamics CRM, sau echivalentul acestei platforme, precum și a serviciilor de implementare aferente și a inițiat procedura de implementare a softului contractat.

Politica industrială și antreprenorială

Total acțiuni pentru sem I:2

Realizat: 0

Realizat cu depășirea termenului:1

Nerealizat:1 (art. 63 L2)

Realizate înainte de termen: 1

Guvernul continuă măsurile pentru eficientizarea controlului de stat și pentru diminuarea numărului de acte permissive. Astfel, pe data de 12 iunie curent, Guvernul a aprobat proiectul de lege pentru

modificarea și completarea actelor legislative în vederea aprobării rezultatelor optimizărilor licențelor, actelor permissive și a noului nomenclator al actelor permissive (HG nr. 432). Conform documentului, numărul de acte permissive este redus cu circa 150. Măsura are un impact direct pentru mediul de afaceri și asigură scăderea poverii existente asupra comunității de business. Calculele provizorii arată că modificările aprobate ar permite ca sectorul privat să economisească anual circa 43.6 milioane lei, iar sectorul public – 18.4 milioane lei.

De asemenea, proiectul de lege pentru modificarea și completarea actelor legislative în vederea realizării reformei cadrului instituțional în domeniul controlului de stat a fost aprobat în ședința de Guvern din 12 iunie (HG nr. 433, 434, 435). Documentul delimitează atribuțiile Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor (ANSA), Agenției pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței (APCSP) și a Inspectoratului de Stat al Muncii (ISM) în domeniul alimentar și nealimentar, precum și pe segmentul protecției consumatorilor și relațiilor de muncă, în scopul evitării conflictelor de competențe și atingerii unei eficiențe maxime în efectuarea controlului de stat.

Proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative în domeniul reglementării prin autorizare a activității de întreprinzător, care include și noul Nomenclator al actelor permissive, a fost înregistrat la Parlament cu nr.192 din 13.06.2017 și a fost comasat cu alte doua proiecte¹⁰:

- Proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (atribuțiile Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, Agenției pentru Supravegherea Pieței și Produselor Nealimentare și a Inspectoratului de Stat al Muncii). Înregistrat la Parlament cu nr.191 din 13.06.2017
- Proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (atribuțiile Agenției pentru Supraveghere Tehnică și Inspectoratului pentru Protecția Mediului). Înregistrat la Parlament cu nr.194 din 13.06.2017.

În perioada de raportare a fost elaborat și avizat proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (atribuțiile Serviciului Vamal, Serviciului Fiscal de Stat, Agenției Navale, Autorității Aeronautice Civile, Agenției Naționale Transport Auto)¹¹.

Guvernul a aprobat Hotărârea nr. 237 din 25.04.2017 cu privire la completarea anexelor nr. 1 și nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 419 din 18.06.2012 „cu privire la aprobarea listei bunurilor proprietate a statului și a listei lucrărilor și serviciilor de interes public național propuse parteneriatului public-privat”.

În ceea ce privește acordarea garanțiilor financiare întreprinderilor mici și mijlocii la credite bancare, în prezent, ODIMM gestionează în total 147 garanții active în sumă de 44,85 mil. lei, ce servesc drept asigurare la un volum de credite acordat în sumă totală de 141 mil. lei. De menționat că 31% din total garanții active, sunt acordate afacerilor create și/sau gestionate de către femei.

În semestrul I al anului 2017, au fost acordate 40 garanții în sumă de 24,33 mil lei, care au facilitat credite în sumă totală de 83,87 mil. lei.

A fost elaborat *Raportul privind implementarea Matricei de politici a Foii de parcurs pentru ameliorarea competitivității pentru anul 2016*. Raportul a fost aprobat de Consiliul pentru Competitivitate (16.06.2017) și s-a transmis Guvernului. Nivelul de realizare pentru anul 2016 a constituit 61 %.

A fost aprobată H.G. nr. 93 din 22.02.2017 privind instituirea Consiliului consultativ pentru întreprinderile mici și mijlocii. Componenta nominală a Consiliului Consultativ pentru IMM-uri a fost instituită prin Ordinul Ministerului Economiei nr. 33 din 15 martie 2017. La 17 martie curent a avut loc prima ședință de constituire a Consiliului Consultativ pentru IMM-uri

¹⁰ Proiectul comasat a fost votat în a II lectură pe 21.07.2017.

¹¹ Aprobat în Ședința Guvernului din 10.07.2017.

Raportul privind implementarea Strategiei Naționale de Atragere a Investițiilor și Promovare a Exportului pentru anul 2016 a fost elaborat și aprobat de Consiliul pentru Competitivitate (16.06.2017) și s-a transmis Guvernului. Nivelul de realizare pentru anul 2016 a constituit 76 %.

Raportul pentru sem.I 2017 este în proces de elaborare.

Proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, inclusiv Legea nr.182 din 15 iulie 2010 cu privire la parcurile industriale, Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218-XVI din 24 octombrie 2008, se află în Parlament și urmează a fi inclus pe ordinea de zi a ședinței pentru adoptare.

Proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (cu referire la Legea nr.440-XV din 27 iulie 2001 cu privire la zonele economice libere, Legea cu privire la Zona Antreprenoriatului Liber „Expo-Business-Chișinău”, nr.625-XIII din 3 noiembrie 1995, Legii privind Zona Antreprenoriatului Liber - Parcul de Producție „Taraclia”, nr. 1529-XIII din 19 februarie 1998, Codul fiscal nr.1163-XIII din 24 aprilie 1997) a fost adoptat de către Parlament în două lecturi (Legea nr.81 din 5 mai 2017) și a intrat în vigoare la 2 iunie 2017.

Agricultură și dezvoltare rurală Sectorul minier și al materiilor prime

Total acțiuni pentru sem I:5

Realizat: 5

Nerealizat: 0

Începînd cu 01 ianuarie 2017 a fost asigurată aplicarea noii Legi privind principiile de subvenționare a producătorilor agricoli (Legea nr. 276 din 16.12.2016).

În procesul de armonizare la standardele UE menționăm adoptarea Legii nr. 27 din 10.03.2017 privind clasificarea carcaselor de bovine, porcine și ovine, care vine să transpună Regulamentul (CE) nr. 1249/2008 și Regulamentul (UE) nr.1308/2013 (intrarea în vigoare din 07.10.2017).

Hotărârea Guvernului cu privire la aprobarea Normei sanitar-veterinare privind importul și tranzitul păsărilor de curte, precum și a cerințelor de certificare sanitar-veterinare, care vine să transpună Regulamentul (CE) nr. 798/2008 a fost aprobat (HG nr. 229 din 13.04.2017).

Pescuitul și politica maritimă

În trimestrul I 2017, la data de 24.03.2017 în Kiev, Ucraina, delegația Republicii Moldova a participat la reuniunea la nivel de viceministri ai mediului din RM și Ucraina, la care s-au discutat o serie de subiecte referitor la protecția, conservarea și gestionarea apei și a resurselor piscicole de pe fluviul Nistru și s-a perfectat o solicitare adresată partenerilor europeni de dezvoltare în vederea acordării suportului necesar pentru redresarea situației pe acest fluviu.

În trimestrul I 2017 a fost aprobat Ordinul Ministerului Mediului nr. 33 din 24.03.2017 cu privire la stabilirea perioadei de prohibiție în obiectivele acvatice piscicole naturale pentru anul 2017 (MO nr. 92-102, art. 632 din 31.03.2017), prin care se stabilesc perioadele de prohibiție pentru pescuitul sportiv și de amator și sectoarele de prohibiție pentru pescuit.

În perioada de referință, în scopul determinării cotelor de pescuit de către Serviciul Piscicol au fost efectuate 2 pescuituri de control, iar de către Institutul de Zoologie al AȘM s-au efectuat 8 pescuituri în scop științific. Pentru pescuitul comercial în anul 2017 nu au fost aprobate cote de pescuit.

La nivel local, inspecțiile piscicole desconcentrate în teritoriu în comun cu Poliția de Frontieră au aprobat planuri de acțiuni pe perioada prohibiției pescuitului în anul 2017 în scopul combaterii pescuitului ilegal. În perioada dată de timp, au fost desfășurate 144 razii comune ale Serviciului Piscicol și Inspectoratului Ecologic de Stat, subdiviziunea MAI (IGP), autoritățile publice locale, ONG-urile.

Proiectul de lege de modificare și completare a Legii nr. 149-XVI din 8 iunie 2006 privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura, în vederea îmbunătățirii fondului piscicol a fost aprobat de Parlament în lectura I deja de mai bine de un an la 29.07.2016.

Cooperarea în sectorul energetic

Total acțiuni pentru sem I:8, (dintre acțiuni cu caracter continuu 1)

Realizat: 3

Nerealizat:5 (art. 77 SLT2, art 77 SLT3, art. 77 SLT4, art 77 SLT7, art 77 SLT8)

Urmare ajustării legislației naționale la prevederile Legii cu privire la energia electrică, nr. 107 din 27.05.2016 (art.96 (5) și (6) și (7)), ÎS "Moldelectrica" va fi certificată ca operator de transport și de sistem. Acțiunea va avea loc după realizarea tuturor condițiilor privind separarea Operatorului sistemului de transport, prevăzute în art. 26, cap. V din Legea sus menționată, care urmează a fi îndeplinite după finisarea reorganizării autorităților publice centrale.

Proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la desemnarea furnizorului central de energie electrică a fost elaborat, avizat de către instituțiile cointeresate și expediat spre examinare și aprobare Guvernului (scr. nr. 06/1-1531 din 20.03.2017). La definitivarea proiectului, luându-se în considerare avizele instituțiilor consultate, iar la divergențele constatate fiind aduse argumentările neacceptării propunerilor, dosarul proiectului a fost transmis Guvernului spre aprobare (demers nr. 06/1-1531 din 20.03.2017), fiind restituit în luna aprilie 2017 pentru examinare suplimentară, conform prevederilor art. 42 al Legii nr. 317/2003. Astfel, pentru a selecta entitatea ce urmează a fi desemnată ca Furnizor central de energie electrică, Ministerul Economiei a elaborat proiectul Hotărârii Guvernului privind organizarea și desfășurarea concursului de selectare a entității pentru desemnare în calitate de Furnizor central de energie electrică, conform solicitărilor menționate ale Consiliului Concurenței și CNA. La moment proiectul se afla la avizare repetată în cadrul ministerului.

Prin contractul nr. 499 din 22.11.2016 semnat de Ministerul Economiei, ÎS "Vestmoldtransgaz" și SNTGN "Transgaz" (România) au fost contractate serviciile de executare a lucrărilor de proiectare la proiectul „Conducta de interconectare a sistemului de transport gaze naturale din România cu sistemul de transport gaze naturale din Republica Moldova, faza II pe direcția Iași-Ungheni-Chișinău”.

Ulterior, SNTGN "Transgaz" (România) a subcontractat ICPT "Energoproiect", în vederea prestării serviciilor de proiectare care includ executarea studiului geotehnic al terenurilor identificate pentru traseul axei conductei liniare și a obiectelor supraterane din cadrul proiectului.

La moment, se elaborează documentația de proiect pentru Complexul de operare, administrare și mentenanță, precum și pentru stațiile de măsurare și reducere a presiunii gazelor naturale, obiective supraterane aferente conductei magistrale de transport gaze naturale.

Totodată, în cadrul mai multor ședințe organizate cu reprezentanții instituțiilor abilitate (Ministerul Economiei, Î.S. "Vestmoltransgaz", UCIPE, SA "Moldovagaz", SRL "Chișinăugaz", SRL "Moldovatransgaz") se examinează soluția optimă de racordare a gazoductului Ungheni – Chișinău, în conformitate cu schița de proiect elaborată de către SNTGN "Transgaz" România, la sistemele de distribuție și transport gaze naturale ale S.A. „Moldovagaz” și SRL „Moldovatransgaz”.

Transporturi

Total acțiuni pentru sem I:6

Realizat: 1

Realizat cu depășirea termenului: 1

Nerealizat:4 (art. 81 L2, SL1, I4, art. 84 I2, art. 85 II)

În ședința din 22 martie 2017, a fost aprobată HG nr. 260 din 28.04.2017 cu privire la aprobarea proiectului de lege de modificare a unor acte legislative prin intermediul căreia urmează a fi instituită Agenția Navală. Proiectul a fost înregistrat în Parlament cu nr. 170 din 02.06.2017¹². În vederea

¹² Adoptată pe 21.07.2017

aplicării legii urmează a fi aprobată HG cu privire la aprobarea regulamentului de funcționare a Agenției Navale, dar și creat serviciului de monitorizare și dirijare a navelor maritime, ca subdiviziune a Agenției Navale a Republicii Moldova.

Proiectul privind crearea Biroului de Investigare a Accidentelor urmează a fi supus consultărilor publice și avizării.

În perioada de referință au fost identificate proiectele prioritare pentru modernizarea și reabilitarea infrastructurii de transport feroviar pe direcțiile de conexiune cu TEN-T:

1. reabilitarea și modernizarea liniei de cale ferată de la Cuciurgan (frontiera ucraineană) către porturile Reni (Ucraina) și Giurgiulești.
2. Construcția unei noi linii de cale ferată bazată pe standardele UE (1,435) Chișinău-Ungheni (frontiera română).
3. Reabilitarea și modernizarea liniei de cale ferată de la stația Mogylev-Podolskyi (frontiera cu Ucraina) către stația de la Bender prin stațiile de la Ungheni și Chișinău.
4. Reabilitarea, modernizarea și consolidarea liniei de cale ferată Cuciurgan (frontiera ucraineană) către portul Giurgiulești prin Basarabeasca și Cahul; 2 proiecte diferite, unul prin Cahul și altul prin Basarabeasca.
5. Reabilitarea și modernizarea liniei de cale ferată Bălți-Mateuți.

Pentru finanțarea lucrărilor de modernizare, reabilitare și întreținere a drumurilor publice, mărimea fondului rutier pentru anul 2017 a fost aprobat în sumă de 143000000 lei (conform Legii bugetului de stat pe anul 2017, nr. 279 din 16.12.2016). Prin legea nr. 33 din 17.03.2017 pentru modificarea și completarea Legii bugetului de stat pentru anul 2017 nr. 279/2016 (în vigoare 31.03.2017), mărimea fondului rutier a fost precizat în sumă de 1079724, 10 lei. La finele semestrului I 2017 au fost executate 618000,0 lei.

Mediul înconjurător

Total acțiuni pentru sem I:1

Realizat: 0

Realizat cu depășirea termenului: 1

Proiectul Planului de acțiuni privind implementarea Programului de conservare și sporire a fertilității solurilor pentru anii 2017-2020 a fost elaborat și transmis Guvernului pentru aprobare¹³.

A fost adoptată Legea nr. 11 din 02.03.2017 privind evaluarea strategică de mediu, dar data intrării în vigoare este 07.03.2018.

Pe parcursul semestrului I, 2017 s-a elaborat proiectul Foii de parcurs pentru promovarea economiei verzi și dezvoltării durabile. Proiectul a fost definitivat și discutat în cadrul Grupului de lucru interministerial pentru promovarea economiei verzi în Republica Moldova și în cadrul Atelierului de informare și consultare „Evaluarea strategică de mediu – mecanism de promovare a economiei verzi”, organizat în cadrul proiectului EaP GREEN la 31 martie 2017.

Proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea regnului vegetal nr. 239-XVI din 8 noiembrie 2007 și Legea nr. 94-XVI din 5 aprilie 2007 cu privire la rețeaua ecologică) a fost examinat și adoptat în I-a lectură în cadrul ședinței Parlamentului din 30 iunie.

Politici climatice

Total acțiuni pentru sem I:1

Realizat: 1

În perioada de referință, proiectul de lege pentru ratificarea Acordului de la Paris a fost adoptat la 4 mai de către Parlament, Legea nr.78.

¹³ Aprobat de Guvern la 10.07.2017

Strategia de dezvoltare cu emisii reduse a Republicii Moldova pînă în anul 2030 și Planul de acțiuni pentru implementarea acesteia, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1470 din 30.12.2016, au fost publicate în Monitorul Oficial nr. 85-91 din 24.03.2017.

Au fost inițiat procesul de realizare a celor 3 acțiuni planificate pentru anii 2018-2019.

A fost elaborat proiectul Hotărârii de Guvern privind aprobarea Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Sistemului național de monitorizare și raportare a emisiilor de gaze cu efect de seră și altor informații relevante pentru schimbările climatice. Proiectul este plasat pe pagina <http://clima.md/libview.php?l=ro&idc=276&id=4022>.

Societatea informațională

Total acțiuni pentru sem I:2

Realizat: 1

Nerealizat:1 (art. 102 I2)

A fost aprobată Hotărârea de Guvern nr. 201 din 28.03.2017 pentru instituirea cerințelor minime obligatorii de securitate cibernetică. Prin implementarea cerințelor de securitate cibernetică se urmărește uniformizarea și sistematizarea procedurilor interne, controlul accesului, securitatea fizică și operațională a infrastructurii de comunicații și IT, planurile de protecție și de recuperare etc.

De asemenea, măsurile și realizate în primul semestru ce vin să continue acțiunile incluse în PNA AA 2014-2016 se referă la demararea etapei de achiziționare a sistemului informațional 112, fiind aprobat pe 2 martie curent caietul de sarcini pentru crearea infrastructurii de comunicații și a sistemului informațional automatizat. Documentul a fost elaborat cu suportul unei echipe de experți internaționali. Conform Planului de acțiuni privind implementarea Serviciului Național Unic pentru apelurile de urgență 112, testarea sistemul dat va avea loc pînă la finele lui 2017, iar darea în funcțiune totală urmează să aibă loc în trimestrul III 2018.

În perioada 6-7 aprilie la Chișinău a fost organizat un atelier de lucru și ședința plenară anuală a Grupului reglementatorilor în domeniul comunicațiilor electronice din țările Parteneriatului Estic (Grupul EaPeReg). La ședința plenară anterioară, ANRCETI a fost aleasă în funcția de președinte al grupului EaPeReg pentru anul 2017, iar Autoritatea Națională pentru Administrarea și Reglementare în Comunicații din România (ANCOM) - în funcția de vicepreședinte.

Turism

Total acțiuni pentru sem I:2 (1 acțiune cu caracter continuu)

Realizat: 2

Agenda cultural-turistică a fost publicată pe site-ul Agenției Turismului și diseminată operatorilor turistici din Republica Moldova.

Dezvoltarea regională, cooperare la nivel transfrontalier și regional

Total acțiuni pentru sem I:5 (1 acțiune cu caracter continuu)

Realizat: 4

Nerealizat:1 (art. 108 L1)

În contextul consolidării capacităților de dezvoltare a portofoliului de proiecte a fost elaborat un portofoliu (CPV) în domeniile:

- aprovizionare cu apă și canalizare (AAC)-15 proiecte (inclusiv studii de fezabilitate);
- drumuri regionale și locale (DRL)-15 proiecte cu analiza situațională a drumurilor;
- eficiența energetică (EE)-12 proiecte, inclusiv studii de fezabilitate și schițele de proiect;
- managementul deșeurilor solide (MDS)-1 proiect, zona de management a deșeurilor nr. 3 din RD Sud, pentru care a fost elaborat studiul de fezabilitate și documentația de evaluare a

impactului asupra mediului. Pentru zona de management 5 și 9 sunt în proces de elaborare studiul de fezabilitate cu finalizarea lor pentru luna mai 2017.

În rezultatul celor obținute în domeniile:

- AAC și EE: Uniunea Europeană a alocat 3,5 mil EUR pentru elaborarea documentației tehnice și caietelor de sarcini pentru CPV (prin Acord delegat către GIZ);
- MDS: se negociată cu BEI și BERD alocarea a circa 100 mln EUR;
- DRL: Banca Mondială a acordat 80 mil USD (Acord semnat de MTID). Proiectele vor fi implementate de către Administrație de Stat a Drumurilor.

Cu suportul Agenției de Cooperare Internațională a Germaniei, în cadrul proiectului „Modernizarea serviciilor publice locale” a fost elaborat Raportul privind rezultatele discuțiilor în focus grupuri și recomandările care vizează consolidarea capacităților Consiliilor Regionale pentru dezvoltare. În acest sens, Strategia Națională de Dezvoltare Regională (SNDR) pentru anii 2016-2020 prevede schimbarea paradigmei de dezvoltare regională prin agregarea mai eficientă a eforturilor actorilor principali la nivel regional-național, interministerial, regional-local și respectiv, de sinergizare a resurselor de finanțare a proiectelor regionale. Raportul identifică motivele inerției și subliniază rolul important pe care îl pot juca CRD-urile. Capitolul “informații de referință” include o descriere succintă a cadrului legal, un rezumat al caracteristicilor instituționale importante, observațiile inițiale și observațiile cu privire la relevanța CRD-urilor. Capitolul “Metodologia de studiu” reprezintă modul în care au fost consultate părțile interesate cheie în fiecare regiune. Percepțiile CRD-urilor și ADR-urilor ale problemelor și soluțiilor propuse sunt prezentate în capitolul “Constatări”. Raportul prezintă și o serie de recomandări pentru revitalizarea activității CRD și pentru consolidarea simțului de proprietate asupra proceselor de dezvoltarea regională din Republica Moldova.

În context menționăm organizarea mesei rotunde „Consolidarea potențialului de dezvoltare și promovare a regiunii – experiența țărilor Uniunii Europene și perspectivele SUERD” din 27 martie 2017 și a Conferinței Națională privind finanțarea inițiativelor SUERD în RM din 07 februarie 2017 cu participarea APL, APC, ONG și societatea civilă și o sesiune de Informare pe Programele Transfrontaliere Pentru Grupul Interinstituțional SUERD, ADR-uri Si ONG-urile din RM organizată pe data de 25 mai 2017. Peste 80 de reprezentanți ai autorităților publice centrale și locale, agențiilor de dezvoltare regională, reprezentanții societății civile s-au întrunit la Chișinău în cadrul unui atelier de lucru cu ocazia lansării celui de al doilea apel de propuneri de proiecte al Programului Transnațional Dunărea 2014-2020

Sănătate publică

În perioada de referință a avansat procesul de reformare a sectorului sănătății care include 3 componente:

- **Reforma sectorului spitalicesc:** a fost elaborat Conceptul reformei spitalelor, fiind elaborat și „*Master Planul Spitalelor*”. În cadrul discuțiilor pe marginea documentului, organizate inclusiv pe parcursul lunii iunie, au fost înaintate recomandări de actualizare a Conceptului reformei spitalelor și elaborarea unui Plan de Acțiuni pe un termen de zece ani, întru implementarea acestuia.
- **Reforma asistenței medicale primare,** al cărei obiectiv principal constă în sporirea autonomiei medicului de familie și asigurarea accesului universal și echitabil la servicii medicale primare calitative și integrate la nivel de comunitate, conform necesităților populației.
- **Reforma în domeniul sănătății publice,** în vederea creșterii performanțelor și a calității serviciilor de sănătate publică.

Esența reformei o constituie:

- 1) delimitarea activităților de elaborare a politicilor de cele de implementare a acestora;
- 2) separarea funcțiilor de supraveghere, monitorizare și evaluare a sănătății de cea de control de stat, prin instituirea Agenției Naționale pentru Sănătatea Publică în cadrul Ministerului Sănătății;
- 3) excluderea dublării funcțiilor cu alte entități;
- 4) crearea Institutului Național de Sănătate Publică;
- 5) crearea a 10 Centre regionale de Sănătate Publică la baza CSP ce dețin laboratoare de performanță;

- 6) asigurarea finanțării durabile a SSSSP din contul bugetului consolidat;
- 7) creșterea retribuției muncii personalului SSSSP.

La 17 mai Guvernul a aprobat **Programul național de combatere a hepatitelor virale B, C și D pentru 2017-2020.**

Totodată, în corespundere cu angajamentele asumate în Acordul de Asociere a continuat implementarea Programului anti-tutun. Se asigură aplicarea corespunzătoare a Legii anti-tutun din 2015 (în vigoare din 2016). Pentru încălcarea legislației, au fost aplicate și aproape 500 de amenzi în suma de circa 1 mln lei. A fost elaborat și noul Program Național privind controlul tutunului pentru anii 2017-2021, iar la 31 mai a fost marcată Ziua Mondială fără Tutun cu sloganului *"Moldova iese din fum – un an de succese și provocări"*.

Protecție civilă

Total acțiuni pentru sem. I: 1

Realizate: 1

Nerealizate: 0

Regulamentul-cadru privind suportul țării-gazdă în situații excepționale a fost aprobat de către Guvern prin Hotărârea nr. 408 din 6.06.2017.

S-au continuat pregătirile pentru desfășurarea în cadrul proiectului UE PPRD East 2 a exercițiului internațional de teren „EU MOLDEX 2017” (18 - 21.09.2017, Republica Moldova), ședința finală de planificare fiind organizată în perioada 14 - 15.06.2017 la Chișinău.

Cooperarea în materie de învățământ, formare, multilingvism, tineret și sport

Total acțiuni pentru sem I: 7(dintre care 1 cu caracter continuu)

Realizate: 0

Nerealizate: 7

Realizate înainte de termen: 1

În sectorul *învățământului, formării, multilingvismului, tineretului și sportului* pentru semestrul I al a.c. au fost planificate 7 acțiuni. Toate aceste acțiuni care țin de domeniul educației nu au fost realizate în termen.

Restanțele includ:

- Proiectul Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului de creare și funcționare a Centrelor de validare a cunoștințelor obținute în context nonformal și informal.
- Proiectul Metodologiei de certificare a competențelor și cunoștințelor dobândite în contexte nonformale și informale.
- Proiectul Ordinului Ministerului Educației pentru aprobarea Ghidului de validare a cunoștințelor și competențelor în context nonformal și informal (implicarea pieții muncii în procesul de evaluare).

Ministerul Educației a creat un grup de lucru pentru definitivarea și îmbunătățirea acestor documente.

- Elaborarea Recomandărilor cadru privind remunerarea conducătorilor de doctorat și a comisiilor de îndrumare¹⁴.
- Proiectul Ordinului Ministerului Educației privind acordarea calificativelor tezelor de doctorat.
- Proiectul Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Cadrului Național al Calificărilor al Republicii Moldova (CNCRM).

De asemenea, nu au fost realizate toate *instruirile în cadrul instituțiilor de învățământ și organizațiilor private sau ONG (piața muncii) cu privire la Învățarea pe tot Parcursul Vieții și*

¹⁴ Aprobate prin HG nr. 531 din 10 iulie 2017

*Procesul de validare a cunoștințelor și competențelor în context nonformal și informal planificate pentru Semestrul I.*¹⁵

Totodată, în perioada de raportare instituțiile de învățământ superior din RM au elaborat 42 propuneri de proiecte în cadrul Acțiunii II *Capacity Building* a Programului Erasmus + (rezultatele selecției vor fi cunoscute în august 2017). De asemenea, 4 cetățeni ai RM au obținut burse de studii din cadrul Programul Erasmus Mundus (Joint Master Degree) pentru Programe de Masterat în centre academice din Europa.

În anul 2017 a continuat implementarea a 7 proiecte Capacity Building, Erasmus +, selectate în anul 2015-2016, din care 4 proiecte lansate în anul 2017.

În contextul Acțiunii Jean Monnet a Programului Erasmus + instituțiile de învățământ din RM au înaintat 18 propuneri de proiecte și a continuat implementarea a 7 proiecte implementarea cărora a demarat în 2015-2016.

În Acțiunea I *Credit Mobility* a Programului Erasmus + în anul 2017, studenți și cadre didactice din Republica Moldova vor fi implicați în circa 500 de mobilități de scurtă durată.

Merită de menționat că prin HG nr 482 din 28 iunie 2017 a fost aprobat Nomenclatorul domeniilor de formare profesională și al specialităților în învățământul superior. Acțiunea dată a fost realizată înainte de termenul planificat – Trimestrul III, 2017.

În ceea ce privește dimensiunea *tineretului și sportului*, menționăm derularea implementării Programului de dezvoltare a Centrelor de Tineret pentru anii 2017-2022, care are drept scop consolidarea capacităților instituționale în vederea dezvoltării și extinderii teritoriale a serviciilor de tineret, astfel încât să fie sporit numărul de tineri beneficiari și atinse următoarele obiective ale Strategiei Naționale de Dezvoltare a Sectorului de Tineret 2020.

Cooperarea în domeniul activităților de cercetare, de dezvoltare tehnologică și demonstrativă

În perioada de raportare în *sfera cercetare-dezvoltare* menționăm organizarea evenimentelor de informare, instruire și promovare a oportunităților oferite de Programul-cadru al Uniunii Europene de cercetare și inovare „Orizont 2020”, de Programul „Acțiunile Marie Skłodowska Curie”, Programul European de cooperare Științifico-tehnologică (COST) și de Consiliul European de Cercetare (ERC). Reprezentanți oficiali și experți naționali din Republica Moldova au participat în Comitetele de Program Orizont 2020, Comitete strategice și grupurile de lucru organizate la nivel Paneuropean. Până în prezent, în Programul Orizont 2020 sunt câștigate 30 de proiecte cu participarea Republicii Moldova.

Agenția pentru Inovare și Tranfer Tehnologic a organizat prima ediție a concursului **”Cea mai bună idee inovațională”** unde au fost prezentate și premiate cele mai originale idei de afaceri inovaționale. La concurs au fost prezentate 32 de idei inovaționale atât ale întreprinderilor cu experiență în afaceri cât și ale start-up-urilor și studenților. De asemenea, a avut loc cea de-a X-a ediție a Concursul republican „Cel mai bun elev inovator”, care a avut loc la 20 mai 2017 și a reunit peste 100 de participanți din 36 de instituții educaționale care au reprezentat 14 raioane și municipii.

Cooperarea în domeniul culturii, al politicii audiovizuale și al mass-media

Total acțiuni pentru sem I: 4

Realizate: 1

Nerealizate: 3

¹⁵ Acțiunea prevede realizarea instruirilor trimestrial (Trimestrul I, Trimestrul II, Trimestrul III și Trimestrul IV al anului 2017), ceea ce presupune câte 5 acțiuni pe trimestru. Dat fiind faptul că pentru Semestrul I al anului curent au fost realizate doar 5 acțiuni (și nu 10 cum ar fi trebuit să fie), acțiunea dată rămâne ca restanță.

În domeniul culturii, al politicii audiovizuale și al mass-media pentru semestrul I al a.c. au fost planificate 4 acțiuni pentru realizare, dintre care o acțiune realizată (ține de Ministerul Culturii), și trei nerealizate (ce țin de Consiliul Coordonator al Audiovizualului).

Printre principalele rezultate obținute în sectorul culturii în perioada de raportare menționăm realizarea și prezentarea la Forumul Cultural Național (4-5 mai 2017, Chișinău) a studiului „Potențialul industriilor creative în Republica Moldova”.

Restanțele din domeniul audiovizualului vizează:

- Proiectul de Decizie al CCA cu privire la accesul persoanelor cu deficiențe de auz și văz la serviciile de programe¹⁶.
- Proiectul Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Concepției naționale de dezvoltare a mass-media.
- Proiectul Legii pentru modificarea și completarea Codului audiovizualului al Republicii Moldova.

Menționăm în acest context, că la solicitarea Președintelui Parlamentului, Andrian CANDU, a fost constituit un grup de lucru pentru îmbunătățirea legislației mass-media a Republicii Moldova. În cadrul ședinței grupului din data de 6 iulie curent, s-a decis că experții grupului de lucru, sub-grupul de lucru nr. 4 vor lucra asupra elaborării Strategiei de dezvoltare a mass-mediei din Republica Moldova.

Pe data de 30 martie 2017, Parlamentul a votat în a doua lectură proiectul de Lege privind modificarea și completarea Codului audiovizualului, care conține prevederi privind promovarea produsului autohton. Totodată, grupul de lucru constituit pentru îmbunătățirea legislației mass-media a Republicii Moldova și, nemijlocit, va elabora noul Cod al audiovizualului, care ar include totodată și prevederi pentru armonizarea legislației la Directiva serviciilor mass-media audiovizuale.

Cooperarea cu Societatea civilă

În decursul semestrului I a anului 2017, Guvernul a aprobat noua componentă a Consiliului Național de Participare, la 29 mai curent desfășurându-se evenimentul de inaugurare a CNP. Prin HG nr. 472 din 28.06.2017 a fost modificat Regulamentul de funcționare a CNP.

Pe parcursul perioadei de raportare a continuat activitatea subgrupuri create pentru revizuirea Strategiei de Dezvoltare a Societății Civile 2012 - 2015, fiind adoptată decizia ca până la finele anului să fie elaborată pe platforma parlamentară Strategia privind dezvoltarea societății civile. A avansat consolidarea cooperării cu societatea civilă și prin inaugurarea la 13 iunie curent a Consiliului Societății Civile de pe lângă Președintele RM.

În luna ianuarie curent a fost lansat Programul de granturi dedicat dezvoltării sectorului neguvernamental de tineret, în cadrul acestuia au fost desemnate câștigătoare 29 de organizații necomerciale de tineret, care actualmente implementează diverse proiecte. În contextul consolidării participării tinerilor în procesul de dezvoltare a politicilor publice s-a elaborat nota conceptuală privind crearea platformei web a rețelei naționale a consiliilor locale ale tinerilor, acest instrument va permite inclusiv orientarea tinerilor către serviciile comunitare existente.

A continuat dialogul cu membrii Platformei Societății Civile RM-UE în contextul activităților entităților structurale ale cadrului instituțional RM-UE. Concomitent, a fost acordat sprijin în organizarea în incinta MAE IE, la 22 mai curent, a celei de-a II-a reuniuni a Platformei Societății Civile RM-UE.

Cooperarea în domeniul protecției și al promovării drepturilor copilului

În vederea realizării obiectivelor Strategiei pentru protecția copilului pentru anii 2014-2020, Guvernul a aprobat prin HG nr. 212 din 05.04.2017 Planul de acțiuni privind promovarea siguranței pe Internet a

¹⁶ Adoptată la 21.07.2017

copiilor și adolescenților pentru anii 2017-2020. Concomitent, în urma activității Comisiei speciale a Parlamentului au fost înaintate un șir de recomandări în vedere modificării și completării legislației pentru asigurarea alimentației calitative și sigure pentru viața și sănătatea copiilor în instituțiile preșcolare și de învățământ (Raportul Comisiei aprobat la 21.03.2017).

Pe parcursul perioadei de raportare, a continuat practica organizării activităților de formare (4 la număr) în instrumentarea cauzelor de violență și abuz asupra copiilor, destinate judecătorilor, procurorilor și ofițerilor de urmărire penală. Prin activități de formare s-a urmărit și obiectivul sporirii calității asistenței juridice garantate de stat acordată copiilor în contact cu sistemul justiției. Concomitent, în vederea prevenirii delincvenței juvenile, au fost desfășurate 61 de evenimente educaționale alternative, cu implicarea a 1226 copii.

În contextul asigurării implicării copiilor în procesul de promovare a politicilor publice și consultarea opiniei acestora privind problemele cu care se confruntă, la 20 iunie 2017 a fost organizat cel de-al II-lea Forum al copiilor, în cadrul căruia au fost abordate inclusiv modalitățile de implicare a copiilor în procesul de monitorizare a implementării Convenției ONU pentru drepturile copilului.

TITLUL V COMERȚ ȘI ASPECTE LEGATE DE COMERȚ (DCFTA)

Rata de implementare: 80,85%

Total acțiuni pentru semestrul I: 47

Numărul de acțiuni realizate: 38 (21 + 17 cu caracter continuu)

Numărul de acțiuni nerealizate: 9

Statistica comerțului /accesul mărfurilor pe piața UE

În conformitate cu prevederile AA/DCFTA RM-UE, agenții economici naționali beneficiază de scutiri anuale de taxe pentru contigentele tarifare pentru exportul de mărfuri, stipulate în anexa XV. În contextul valorificării contingentelor tarifare la exportul de fructe în UE în perioada 01.01.2017-30.06.2017 au fost exportate : 4031 tone struguri de masă din 10 000 tone (40%) și 250 tone mere din 10 000 tone.

La exportul de cereale prin utilizarea mecanismului de prevenire a eludării a fost constatată o creștere semnificativă după cum urmează:

- a. grâu - 147 202 tone (196 % din totalul cotei stabilite 75 000 t.),
- b. porumb - 81 929 tone (63% din totalul de 130 000 t.),
- c. orz - 23 949 tone (34% din totalul de 70 000 t.)
- d. zahăr - 20 870 tone (56% din totalul de 37 400 t.),
- e. cereale prelucrate - 8 033 tone (321 % din totalul de 2500 t.),
- f. porumb zaharat - 223 tone (15% din totalul 1500 t.).

Analiza datelor privind valorificarea concesiilor tarifare acordate la importul de mărfuri din UE denotă o ușoară creștere a importului pe toate pozițiile, cu excepția cărnii de porc și produselor procesate din carne.

- a. carne de porc - 2 337 t (58% din totalul de 4 000 t),
- b. carne de pasăre - 4 000 t (100% din totalul de 4 000 t)
- c. produse lactate - 1000 t (100% din totalul de 1 000 t)
- d. produse procesate din carne - 264 t (16% din totalul de 1 700 t)
- e. zahăr - 5 400 t (100% din totalul de 5 400 t)
- f. produse din zahăr - 157 (25% din totalul de 640 t)

Bariere tehnice în fața comerțului, standardizare, metrologie, acreditare și evaluarea conformității

Total acțiuni pentru sem I: 2

Realizate: 1

Nerealizate: 1 (art. 173, al.2 SLT1)

În vederea alinierii la cerințele europene a **sistemului de acreditare** în perioada 15-25.02.2017 a fost realizată evaluarea Centrului Național de Acreditare (MOLDAC) de către echipa Cooperării Europene pentru Acreditare (EA). La 30.05.2017 acțiunile de înlăturare a neconformităților constatate au fost prezentate spre examinare și acceptare echipei EA de către MOLDAC.

A fost adaptat cadrul legislativ național la prevederile Acordului de Asociere prin modificarea Legii nr. 235 din 01.12.2011 privind activitățile de acreditare și de evaluare a conformității, adoptată de Parlament la data de 30.06.2017 și prin modificarea HG nr.77 din 25.01.2017 „Privind reorganizarea Întreprinderii de Stat „Centrul de Acreditare în domeniul Evaluării Conformității Produselor”.

A continuat alinierea la standardele europene a **sistemului național de metrologie** prin realizarea următoarelor acțiuni:

- Acceptarea la 12.05.2017 a solicitării Institutului Național de Metrologie (INM) de aderare în calitate de membru asociat la Organizația Europeană de Cooperare în Metrologie Legală (WELMEC). Se planifică participarea INM la 7 Grupuri de lucru din cadrul WELMEC.
- Acceptarea la 17.05.2017 a solicitării Institutului Național de Metrologie (INM) de aderare în calitate de membru asociat la Asociația Europeană a Institutelor Naționale de Metrologie (EURAMET); Se planifică participarea INM la lucrările a 4 comitete tehnice (Quality, Thermometry, Ionising Radiation, Mass and Related Quantities).
- Efectuarea cercetărilor a 11 Etaloane Naționale și 2 Etaloane de referință.

În contextul alinierii **sistemului național de standardizare** la standardele europene au fost înregistrate următoarele progrese pe parcursul semestrului I:

- Adoptarea 2017 a **1784** standarde europene, respectiv până în prezent au fost adoptate **16254** de standarde moldovenești, care preiau standarde europene, numărul total publicat de CEN și CENELEC fiind de 25086 standarde. Astfel, ponderea standardelor europene adoptate în calitate de standarde naționale constituie 64,8%, valoarea prestabilită pentru anul 2017 fiind de 70%.
- Identificarea și anularea a 375 de standarde moldovenești, conflictuale cu standardele europene.
- Identificarea și anularea a 1590 de standarde depășite tehnologic și contradictorii cu legislația.
- Participarea INM la intercomparările regionale în cadrul COOMET (17 comparări) și EURAMET (1 comparare), pe mai multe domenii de măsurare.
- Implementarea Sistemului de Management al Calității de către Institutul de Standardizare din Moldova (ISM Inițierea negocierilor în cadrul comitetului tehnic CT 3 Tutun și produse din tutun, privind aderarea în calitate de observator la lucrările comitetului tehnic internațional ISO/TC 126 *Tobacco and tobacco products*.

Cu referire la inițierea negocierilor asupra Acordului privind Evaluarea Conformității și Acceptarea produselor industriale menționăm că a fost coordonată Foaia de parcurs pentru inițierea negocierilor asupra acordului cu experții Comisiei Europene. În același sens, MDRC a emis Ordinul nr. 22 din 10.02.2017 cu privire la recunoașterea standardelor pentru evaluarea conformității produselor pentru construcții (MO nr.60-66 din 24.02. 2017) și Ordinul MDRC nr. 38 din 21.03.2017 cu privire la aprobarea Listei standardelor conexe la produsele de construcții pentru utilizare în perioada de tranziție la standardele armonizate (MO nr. 109-118 din 07.04.2017).

O altă realizare în preluarea **acquis-ului** comunitar din domeniul **siguranței produselor** este adoptarea la 9.06.2017 de Parlament a proiectului de lege cu privire la dispozitivele medicale care încă urmează a fi promulgată de Președintele țării și publicată în Monitorul Oficial.

O restanță majoră la capitolul dat rămâne a fi neadoptarea legii privind substanțele chimice (înregistrat în Parlament cu nr. 365 din 13.09.2016).

Măsuri sanitare și fitosanitare

Total acțiuni pentru sem I: 9 și 1 cu caracter continuu

Realizate: 6

Realizate cu depășirea termenului: 1
Nerealizate: 2 (art. 181 SLTI, LTI)

În domeniul dat scoatem în evidență progresele înregistrate în armonizarea cadrului normativ după cum urmează:

- Aprobarea Hotărârii Guvernului nr. 59 din 07 februarie 2017 cu privire la aprobarea măsurilor de punere în aplicare a sistemului rapid de alertă pentru alimente și furaje la nivel național (MO Nr. 40-49 din 10.02.2017).
- Aprobarea în Guvern a proiectului hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea proiectului de lege privind modificarea Legii nr.228 din 23 septembrie 2010 cu privire la protecția plantelor și la carantina fitosanitară aprobat în ședința Guvernului din 23.06.2017.
- Aprobarea în Guvern a proiectului de lege privind informarea consumatorilor cu privire la produsele alimentare (HG nr. 129 din 2017).
- Aprobarea la 12.06.2017 a Hotărârii Guvernului privind materialele și obiectele fabricate din folie de celuloză regenerată care vin în contact cu produsele alimentare.
- Aprobarea la 23.06.2017 a Hotărârii Guvernului privind materialele și obiectele care conțin monomerul clorură de vinil și care vin în contact cu produsele alimentare¹⁷ (MO nr. Nr. 265-273 din 28.07.2017).
- Aprobarea Hotărârii Guvernului nr. 141 din 10.03.2017 cu privire la aprobarea modificărilor și completărilor ce se operează în unele hotărâri ale Guvernului (inclusiv HG nr. 713 din 12.09.2013 pentru aprobarea Cerințelor privind producerea și comercializarea semințelor de legume, răsadurilor și a materialului săditor legumicol).

Remarcăm organizarea la 22.06.2017 a celei de-a treia reuniuni a Subcomitetului RM – UE pentru măsuri sanitare și fitosanitare în cadrul căruia au fost trecute în revistă evoluțiile în apropierea și implementarea Anexei XXIV-B a AA care conține lista actelor sanitare și fitosanitare prevăzute pentru transpunere de RM până în anul 2020.

Un important indicator al gestionării situației epizootice îl reprezintă neutralizarea celor patru focare de pestă porcină africană izbucnite în nordul țării, până în prezent nefiind depistate alte focare. Mai mult ca atât, pentru a asigura controlul PPA și eventuala eradicare a bolii de pe teritoriul țării, în luna mai curent a fost semnat între DG SANTE și ANSA un Acord de Grant în valoare de circa 150 000 Euro pentru protecția contra respectivei maladii.

În ceea ce privește eforturile de valorificare a oportunităților de a exporta produse moldovenești pe piața UE, remarcăm că RM a fost notificată de către DG SANTE/Comisia Europeană cu privire la îndeplinirea recomandărilor misiunii de audit din 14-21 iunie 2016 pentru evaluarea sistemelor de control, control, certificare a semințelor și echivalarea acestora cu cerințele UE.

O altă realizare în domeniu este obținerea de către Laboratorul pentru Siguranța Alimentelor din cadrul Centrului Republican de Diagnostic Veterinar în luna martie 2017 a acreditării internaționale și a statutului de laborator național de referință pentru controalele oficiale de stat.

Regimul vamal și facilitarea comerțului

Total acțiuni pentru sem I: 2
Realizate: 2

La 13 martie a avut loc o nouă rundă de consultări RM-UE privind implementarea Cadrului Strategic pentru Cooperare Vamală, prin intermediul videoconferinței în cadrul căreia au fost trecute în revistă evoluțiile în implementarea AA.

Prin adoptarea Legii nr.281 din 16.12.2016 „Cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative” care a intrat în vigoare la data de 01.01.2017, art.6 din Codul vamal a fost completat cu un alineat nou (2¹) care prevede faptul că modificările și/sau completările Codului vamal se pun în

¹⁷MO nr. Nr. 265-273 din 28.07.2017

aplicare peste 180 de zile calendaristice de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova a legii de modificare și/sau de completare.

Proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 1540-XIII din 25.02.1998 a fost adoptat în 2 lecturi și urmează a fi promulgat și publicat (Legea nr. 37 din 24.03.2017). Totodată, prin Hotărârea Guvernului nr.427 din 13.06.2017 a fost aprobat Avizul la modificările înaintate la Legea nr.37 din 24 martie 2017 pentru modificarea și completarea Legii nr.1540-XII din 25 februarie 1998 privind plata pentru poluarea mediului (MO 201-213/527 din 23.06.2017).

În scopul dezvoltării mecanismului de recunoaștere mutuală a statutului de operator economic autorizat (AEO), s-a convenit prelungirea proiectului pilot de recunoaștere unilaterală a statutului AEO până în luna iulie 2017. În contextul implementării Foii de parcurs de recunoaștere mutuală a AEO, precum și în vederea armonizării conceptului AEO la prevederile art. 193 alin. (1) lit. k) din Acordul de Asociere RM-UE, prin Legea nr. 281 din 16.12.2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (privind realizarea politicii fiscale și vamale pentru anul 2017) au fost operate modificări și completări la alin. (6) art. 195² și art. 195³ din Codul vamal nr. 1149 din 20.07.2000. Totodată, pe parcursul semestrului I al anului 2017 au fost depuse 5 cereri de solicitare a titlului AEO, 3 agenți economici au primit statut de AEO și 2 cereri a agenților economici sunt în proces de examinare, respectiv, numărul total al titularilor de certificate AEO a constituit **106 agenți economici**.

A fost inițiată armonizarea legislației vamale în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr.952/2013 al Parlamentului European și Consiliului din 09.10.2013 de stabilire a Codului Vamal al Uniunii, fiind constituite în baza Ordinului Ministerului Finanțelor nr.49 din 15.03.2017 5 grupuri de lucru privind elaborarea Titlurilor I-X din noul Cod vamal al Republicii Moldova. Titlurile I- XI ale noului Cod vamal sunt în proces de definitivare și urmează a fi prezentate spre consultare publică.

Dreptul de stabilire, comerțul cu servicii și comerțul electronic

Total acțiuni pentru sem I: 8 și 4 cu caracter continuu

Realizate: 4

Realizate cu depășirea termenului: 1

Nerealizate: 3 (art. 235 SL1, art. 240 LT1, art. 253 II)

În vederea evaluării cadrului legislativ național în domeniul dreptului de stabilire, identificării eventualelor contradicții cu angajamentele asumate în cadrul acordului și eliminarea acestora a fost elaborat Raportul privind angajamentele Republicii Moldova aferente liberalizării pieței serviciilor și obținerea dreptului de stabilire în temeiul prevederilor din Acordul de Asociere și limitările identificate pe ambele direcții, fiind organizate în perioada ianuarie-aprilie 2017 un șir ședințe de lucru în sectorul „Servicii și libera circulație a capitalului”, inclusiv cu participarea experților internaționali pe segmentele „Dreptul de stabilire/Prestarea Transfrontalieră de Servicii”.

O altă realizare este adoptarea și publicarea în Monitorul Oficial (nr. 119-126/187 din 14.04.2017) a Legii nr. 23 din 10 martie 2017 privind modificarea și completarea unor acte legislative (Legea nr.180 din 10 iulie 2008 cu privire la migrația de muncă; Legea nr. 200 din 16 iulie 2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova și alte legi de profil).

Prin Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr.14/15 din 31 martie 2017 a fost aprobat Regulamentul privind abuzul pe piața de capital care transpune parțial Regulamentul (UE) nr. 596/2014 privind abuzul de piață și de abrogare a Directivei 2004/72/CE și Directivei 2003/124/CE, regulamentul prenotat fiind publicat în Monitorul Oficial (nr.155-161/897 din 19.05.2017).

Servicii de comunicații electronice

În perioada 01.01.2017- 31.06.2017 Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informație eliberat 7 declarații informative, cu includerea furnizorului de rețele și/sau servicii în Registrul public al furnizorilor de rețele și/sau servicii de comunicații electronice; s-au perfectat 12 modificări a Declarațiilor Informative eliberate anterior, s-au emis 11 Decizii a Consiliului de Administrație al ANRCETI privind declararea invalabilității autorizării generale

a furnizorului de rețele sau servicii de Comunicații Electronice. Au fost emise 20 Decizii a Consiliului de Administrație al ANRCETI privind eliberarea licențelor de utilizare a resurselor de numerotare, 5 Decizii a Consiliului de Administrație al ANRCETI privind declararea nevalabilității Licențelor de utilizare a resurselor de numerotare și 2 Decizii a Consiliului de Administrație al ANRCETI privind reperfectarea.

În aceeași perioadă a fost raportată perfectarea a 8 Decizii a Consiliului de Administrație privind eliberarea licențelor pentru utilizarea frecvențelor și canalelor radio cu eliberarea blanchetelor licențelor și s-au emis 4 Decizii a Consiliului de Administrație privind reperfectarea Licențelor pentru utilizarea frecvențelor și canalelor și a 15 Decizii ale Consiliului de Administrație privind eliberarea licențelor în domeniul tehnologiei informației.

Pentru punerea în aplicare a prevederilor articolelor 9, 36 și 37 din Legea privind accesul pe proprietăți și utilizarea partajată a infrastructurii asociate rețelelor publice de comunicații electronice nr. 28 din 10.03.2016, ANRCETI a elaborat, o serie de acte normative inclusiv Contractul-tip de acces pe proprietatea publică sau privată în vederea construirii (instalării), întreținerii, demontării, înlocuirii, transferului sau re tehnologizării rețelelor publice de comunicații electronice ori a elementelor de infrastructură necesare susținerii acestora,;

Prin Hotărârea Comisiei de stat pentru frecvențe radio a Republicii Moldova nr. 4 din 09.03.2017 (publicată în Monitorul Oficial nr.128-132/830 din 21.04.2017) au fost aprobate modificările și completările la Tabelul național de atribuire a benzilor de frecvențe.

La data de 05.05.2017 a fost publicată în MO Legea pentru modificarea și completarea Legii nr.284-XV din 12 iulie 2004 privind comerțul electronic (intră în vigoare în termen de 9 luni de la publicare la 05.02.2018).

În scopul implementării Legii nr.133 din 8 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal au fost înregistrați 323 de operatori care au notificat 460 de sisteme de evidență, baze de date și sisteme informaționale și informatice și au fost organizate 28 evenimente/mese rotunde de informare.

A fost aprobată Hotărârea nr. 256 din 28.04.2017 cu privire la modificarea și completarea anexei nr.1 la Hotărârea Guvernului nr. 133 din 24 februarie 2014 „Cu privire la crearea sistemului informațional automatizat Registrul obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară” (MO nr.144-148 din 05.05.2017, art.336).

Adițional, menționăm și aprobarea Hotărârii Guvernului nr. 458 din 22.06.2017 pentru aprobarea responsabilităților entităților publice privind seturile de date spațiale și a Hotărârii Guvernului nr. 459 din 22.06.2017 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Consiliului infrastructurii naționale de date spațiale, precum și componența acestuia.

Servicii financiare

La data de 23 iunie 2017 proiectul Legii privind activitatea băncilor (anterior denumită legea privind accesul la activitatea societăților de credit și supravegherea prudențială a societăților de credit și a societăților de investiții) a fost aprobat de către Guvern.

Pe parcursul perioadei de referință Comitetul executiv al Băncii Naționale a Moldovei a aprobat Hotărârea nr.165 din 28.06.2017 „Cu privire la modificarea și completarea unor acte normative ale Băncii Naționale a Moldovei”. Documentul a fost plasat pe pagina web a BNM și urmează a fi înregistrat de către Ministerul Justiției în Registrul de stat al actelor juridice. Scopul Hotărârii respective este de a aduce Regulamentul cu privire la operațiunile de piață monetară ale Băncii Naționale a Moldovei (MO 2014, nr.293-296, art.1386) și Regulamentul cu privire la Sistemul de înscrieri în conturi ale valorilor mobiliare (MO 2012, nr.252-253, art.1547), în concordanță cu Legea nr.184 din 22.07.2016 cu privire la contractele de garanție financiară (MO 2016, nr.293-305, art.622).

Pentru elaborarea și /sau modificarea actelor normative privind punerea în aplicare a Legii nr.183 din 22 iulie 2016 cu privire la caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și de decontare a instrumentelor financiare au fost întreprinse următoarele:

- Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei a aprobat Hotărârea nr.165 din 28.06.2017 „Cu privire la modificarea și completarea unor acte normative ale Băncii Naționale a Moldovei” urmând înregistrarea acesteia de către Ministerul Justiției în Registrul de stat al actelor juridice. Scopul hotărârii este de a aduce Regulamentul cu privire la Sistemul de înscrieri în conturi ale valorilor mobiliare (Monitorul Oficial al RM, 2012, nr.252-253, art.1547) în concordanță cu Legea nr.183 din 22.07.2016 cu privire la caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și de decontare a instrumentelor financiare (Monitorul Oficial al RM, 2016).
- La 4 mai 2017 Comitetul executiv al BNM a aprobat Hotărârea cu privire la modificarea și completarea Regulamentului cu privire la sistemul automatizat de plăți interbancare și publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 155-161 din 19 mai 2017 (art. 934). Hotărârea urmează să intre în vigoare în termen de 2 luni de la data publicării acesteia în Monitorul Oficial.
- A fost aprobată Hotărârea Comitetului executiv al BNM nr. 142 din 2 iunie 2017 (MO nr. 181-189 din 9 iunie 2017, art. 1082 prin care sistemul automatizat de plăți interbancare (SAPI) și sistemul de înscriere în conturi ale valorilor mobiliare (SIC) au fost desemnate în calitate de sisteme care intră sub incidența Legii nr. 183 din 22 iulie 2016 cu privire la caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și de decontare a instrumentelor financiare.

Achiziții Publice

Total acțiuni pentru sem I: 6 și 4 cu caracter continuu/anual

Realizate: 5

Realizate cu depășirea termenului: 1

Nerealizate: 1 (art. 27, II)

A intrat în vigoare Hotărârea Guvernului nr. 134 din 09.03.2017 „Pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Agenției Achiziții Publice și efectivul-limită al acesteia” la data publicării acesteia în Monitorul Oficial (nr. 85-91/223 din 24.03.2017)¹⁸. Hotărâre privind numirea în funcție a consilierilor pentru soluționarea contestațiilor ai Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor la 21.07.2017 (MO nr. 265-273 din 28.07.2017).

Totodată, Foaia de parcurs pentru punerea în aplicare conform cerințelor UE a prevederilor Acordului de Asociere a fost coordonată cu Comisia Europeană.

Drepturile de proprietate intelectuală

Total acțiuni pentru sem I: 2 și 3 cu caracter continuu/anual

Realizate: 1

Nerealizate: 1 (art. 331, II)

În ceea ce privește aplicarea măsurilor de protecție la frontieră a drepturilor de proprietate intelectuală, pe parcursul perioadei de raportare au fost examinate 27 cereri de intervenție, dintre care 8 cereri au fost respinse, 18 acceptate, o cerere fiind în curs de examinare. Au fost introduse 135 obiecte în Registrul obiectelor de proprietate intelectuală (numărul total de obiecte înscrise în Registrul respectiv este de 355 obiecte) și înregistrate 13 rețineri a mărfurilor susceptibile de a fi contrafăcute la frontieră (implicit genți, accesorii pentru genți, telefoane mobile, încălțăminte, haine, piese de schimb pentru unitățile de transport, jucării etc.).

În vederea preluării celor mai bune practici privind implementarea codurilor de conduită în statele Uniunii Europene prin intermediul unei misiuni de lucru la Chișinău a experților UE în domeniu,

¹⁸ Hotărârea privind numirea în funcție a consilierilor pentru soluționarea contestațiilor ai Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor la 21.07.2017 (MO nr. 265-273 din 28.07.2017)

AGEPI a evaluat situația în domeniu și a identificat necesitățile și avantajele codurilor de conduită pentru consolidarea activității mandatarilor din RM.

De asemenea, a fost elaborat Raportul național privind respectarea drepturilor de proprietate intelectuală 2016, aceasta urmează a fi publicat.

Concurența

Total acțiuni pentru sem I: 6

Realizate: 5 cu caracter continuu

Nerealizate: 1 (art. 335, al. 1 SL1)

A continuat consolidarea cooperării și a dialogului cu alte instituții de concurență și organizații internaționale în domeniul aplicării Legii concurenței nr.183 din 11 iulie 2012 și Legii nr.139 din 15 iunie 2012 cu privire la ajutorul de stat în conformitate cu rigorile Uniunii Europene.

De asemenea, a fost asigurată promovarea culturii concurențiale prin organizarea unui șir de evenimente tematice cum ar fi: Conferința Internațională „Consiliul Concurenței la 10 Ani: Evoluții, Provocări, Perspective”, care a întrunit peste 150 de reprezentanți ai autorităților administrației publice centrale și locale, autorități parlamentare și de reglementare, ai asociațiilor profesionale și de business, ai mass-mediei, ai mediului de afaceri, invitați de onoare, printre care și reprezentanți din 13 autorități de concurență de peste hotare, o conferință de presă dedicată lansării Raportului de activitate a Consiliului Concurenței pentru anul 2016, 3 ședințe de lucru pe diverse tematici cu reprezentanții instituțiilor și autorităților de resort, mediul de afaceri (reprezentanții pieței hoteliere), și cea de-a 4-a ediție a Competition CaFÉ, o platformă de discuții tematice.

Totodată, pe parcursul trimestrului I, 2017, 138 de autorități publice centrale și locale (20 APC, 118 APL) au fost instruite în cadrul a 45 de evenimente organizate de Consiliul Concurenței (conferințe, seminare, ședințe, întreveneri consultative și în trimestrul II, 66 de autorități publice centrale și locale (1 APC, 65 APL) au fost instruite în cadrul a 20 de evenimente organizate de Consiliul Concurenței cu privire la evaluarea ajutoarelor de stat pe baza criteriilor care decurg din aplicarea normelor în materie de concurență aplicabile în Uniunea Europeană.

A fost publicat în Monitorul Oficial nr. 85-91 din 24.03.2017 și plasat pe pagina web a Consiliului Concurenței Raportul privind Ajutorul de stat acordat în Republica Moldova pentru anul 2015.

Totodată, în vederea evaluării ajutoarelor de stat, pe parcursul semestrului au fost adoptate 12 decizii după cum urmează:

1. Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. ASO-19 din 22.05.2017
2. Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. ASS-18 din 22.05.2017
3. Decizia Plenului Consiliului Concurenței Nr. ASR-15 din 02.05.2017
4. Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. ASR-13 din 27.04.2017
5. Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. ASS-12 din 27.04.2017
6. Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. ASR-11 din 12.04.2017
7. Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. ASO-9 din 03.04.2017
8. Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. ASR-8 din 03.04.2017
9. Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. ASR - 6 din 06.03.2017
10. Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. ASO - 4 din 23.02.2017
11. Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. ASS - 5 din 23.02.2017
12. Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. ASR - 1 din 11.01.2017

În același timp, în perioada de raportare au fost inițiate 3 studii utile de piață.

TITLUL VI: ASISTENȚĂ FINANCIARĂ ȘI DISPOZIȚII ANTIFRAUDĂ ȘI DE CONTROL

Rata de realizare: 75%

Total acțiuni pentru Sem I: 12 (3 acțiuni cu caracter continuu)

Realizate: 9

Realizate cu depășirea termenului: 3

Asistență Financiară

Total acțiuni pentru sem I: 4 (dintre care 1 acțiune cu caracter continuu)

Realizat: 2

Realizat cu depășirea termenului: 2

Realizate înaintea termenului: 1

A fost elaborat Raportul de monitorizare a asistenței externe pentru anul 2016¹⁹. Remarcăm că în vederea asigurării unei bune coordonări a asistenței externe reuniunile CIPS ar urma să se desfășoare o dată în trimestru, dar nu mai rar de o dată în semestru.

În scopul racordării procesului de planificare a asistenței externe cu Cadrul Bugetar pe termen mediu și/sau bugetele anuale, instituțiile abilitate cu acest proces au colaborat, iar prognozele au fost coordonate suplimentar cu creditorii/donatorii și incluse în proiectul CBTM 2018-2020.

În semestrul I au fost realizate și măsurile programate pentru implementare până la finele anului curent, cum ar fi Hotărârea Guvernului nr. 246 din 8 aprilie 2010 „Cu privire la modul de aplicare a cotei zero a TVA la livrările de mărfuri, servicii efectuate pe teritoriul țării și de acordare a facilităților fiscale și vamale pentru proiectele de asistență tehnică și investițională în derulare, care cad sub incidența tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte”, actualizată la 8 iunie curent, în cadrul ședinței Guvernului prin aprobarea modificărilor și completărilor ce se operează în anexele nr. 1 și nr. 2.

Capitolul 2 Dispoziții antifraudă și control

Total acțiuni pentru sem I: 8 (dintre care acțiuni cu caracter continuu -2) acțiunea 422 19 este reflectată la Titlul III

Realizat: 7

Realizat cu depășirea termenului: 1

CNA este responsabil de cooperare și schimbul de informații cu OLAF privind cazurile de obținere frauduloasă, utilizare contrar destinației, delapidare a mijloacelor din fondurile externe oferite de Uniunea Europeană, corupție și alte acte conexe, care pot prejudicial interesele financiare ale UE (Hotărârea Guvernului nr. 1365 din 19.12.2016 privind desemnarea punctului principal de contact pentru OLAF). În cadrul CNA, a fost creat Serviciul de analiză, cooperare anticorupție și antifraudă, fiind aprobat și regulamentul Regulamentul subdiviziunii respective.

Legea nr. 48 din 30.03.2017 stabilește crearea Agenției Recuperare a Bunurilor Infraționale și crearea cadrul legal necesar pentru recuperarea bunurilor infraționale.

Legea nr. 49 din 30.03.2017 pentru completarea unor acte legislative este interconectată cu Legea nr. 48 privind Agenția de Recuperare a Bunurilor Infraționale și stabilește cadrul legal pentru reglementarea investigațiilor financiare paralele și procedurii de recuperare a bunurilor infraționale.

Instrucțiunea privind modul de completare a declarației de avere și interese personale a fost elaborată și aprobată prin Ordinul Președintelui în exercițiu al ANI nr. 2 din 13.01.2017, înregistrată la Ministerul Justiției cu nr. 1188 din 10.02.2017, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova,

¹⁹ Raportul a fost prezentat în cadrul ședinței Comitetului interministerial pentru planificare strategică din 7 iulie 2017

precum și plasată pe pagina web a ANI. În perioada 03.02.2017 – 23.03.2017, angajații ANI au organizat și desfășurat 72 de instruirii pentru subiecții declarării (circa 3600 persoane) din cadrul autorităților publice centrale și locale cu tematica „Modul de completare a declarațiilor de avere și interese personale”

De asemenea, au fost elaborate proiectele Regulamentului și Ghidului privind modul de completare a declarației de avere și interese personale în formă electronică.

La data de 02.06.2017 a fost recepționat sistemul de depunere on-line a declarațiilor. A fost inițiată procedura de înregistrare a sistemului la Centrul național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal.